

سایت ویژه ریاضیات www.riazisara.ir

درسنامه ها و جزوه های ریاضی
سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور
نمونه سوالات امتحانات ریاضی
نرم افزارهای ریاضیات
و...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

(@riazisara.ir) ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

بارم‌بندی

دروس دوره دوم
متوسطه نظری

پایهدوازدهم

سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

دانلود از سایت ریاضی سرا
www.riazisara.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صفحه	عنوان
۴	دین و زندگی ۳ تجربی/ ریاضی/ فنی و حرفه‌ای و کار دانش
۶	دین و زندگی ۳ انسانی
۹	عربی، زبان قرآن ۳ تجربی/ ریاضی
۱۸	عربی ۳ تخصصی انسانی
۲۷	عربی، زبان قرآن ۳ معارف
۳۴	عربی، زبان قرآن ۳ فنی حرفه‌ای / کار دانش
۳۶	مطالعات فرهنگی (تحلیل فرهنگی) (انسانی)
۳۷	فارسی ۳
۳۸	نگارش ۳
۳۹	فارسی و نگارش ۳
۴۱	علوم و فنون ادبی ۳
۴۲	زبان انگلیسی ۳
۴۵	فلسفه ۲
۴۶	جغرافیا ۳
۴۷	تاریخ ۳
۴۹	جامعه‌شناسی ۳ انسانی
۵۰	علوم اجتماعی (هویت اجتماعی) مشترک کلیه رشته‌ها به جز انسانی و معارف
۵۱	تریست بدنی ۳
۵۴	مدیریت خانواده و سبک زندگی پسران
۵۵	مدیریت خانواده و سبک زندگی دختران
۵۶	سلامت و بهداشت
۵۹	ریاضیات ۳ (تجربی)
۶۰	هنر ۳
۶۰	ریاضی و آمار ۳ (انسانی)
۶۱	ریاضیات گستره
۶۱	حسابان ۲ (ریاضی)
۶۲	فیزیک ۳ ریاضی
۶۴	فیزیک ۳ تجربی
۶۶	شیمی ۳
۶۸	زیست‌شناسی ۳
۷۰	آمادگی دفاعی

بارم‌بندی درس دین و زندگی ۳ رشته‌های علوم تجربی و ریاضی پایه دوازدهم

سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۸

ارزشیابی کتاب در دو بخش انجام می‌شود:

الف- ارزشیابی مستمر

۱. قرائت صحیح آیات شریفه: ۴ نمره

۲. انجام فعالیت‌های داخل درس (مانند تدبیر در قرآن، فعالیت کلاسی و...) و پرسش از متن: ۸ نمره

۳. حضور فعال در فرآیند تدریس و مشارکت در گفت و گوهای کلاسی: ۵ نمره

۴. پاسخ به سوال‌های بخش اندیشه و تحقیق: ۳ نمره

انجام پیشنهادها، نگارش مقالات تحقیقی و انجام کارهای هنری و ادبی تا دو نمره به معدل نمره مستمر اضافه

می‌کند.

ب. ارزشیابی پایانی

- ارزش‌یابی پایانی نوبت اول، شامل ارزشیابی از قرائت آیات (۴ نمره) و آزمون کتبی (۱۶ نمره) می‌باشد. در بخش قرائت از هر دانش‌آموز از حدود دو صفحه از آیات ابتدای هر درس، امتحان قرائت به عمل می‌آید.

- ارزش‌یابی پایانی نوبت دوم به صورت نهایی و کتبی می‌باشد و ۲۰ نمره کامل را به خود اختصاص می‌دهد
(ارزشیابی نوبت دوم **فاقد آزمون قرائت** می‌باشد).

بارم آزمون کتبی

عنوان	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم، شهریور، بزرگسالان
درس اول	۳	۷
درس دوم	۳	
درس سوم	۲	
درس چهارم	۲	
درس پنجم	۳	
درس ششم	۳	
درس هفتم		۷
درس هشتم		
درس نهم		۶
درس دهم		
قرائت	۴	
جمع	۲۰	۲۰

توجه:

- آیات ابتدای هر درس برای قرائت در کلاس است و صرفاً در ارزشیابی مستمر و پایانی به صورت شفاهی از دانشآموزان پرسیده می‌شود و نباید هیچ‌گونه سؤالی در امتحانات کتبی و آزمون‌های ورودی دانشگاهها از این آیات طراحی شود.
- ترجمه آیاتی که در مقابل صفحه قرائت و قبل از شروع درس آمده، جزء محتوای آموزشی نیست و صرفاً جهت آشنایی دانشآموزانی که تمایل به دانستن مفاهیم این آیات دارند، قرار داده شده است. از این قسمت در آزمون‌ها، اعم از آزمون‌های کتبی و شفاهی در نظام آموزشی آموزش و پرورش و آزمون‌های ورودی دانشگاهها، نباید سؤالی طرح شود.
- قسمت‌های «بیشتر بدانیم»، «پیشنهاد»، «پاورقی‌ها»، «دانش تکمیلی» و «پاسخ سوالات شما» فقط برای توسعه اطلاعات و کسب نمره تشویقی است و در امتحانات مستمر و پایانی و آزمون‌های ورودی دانشگاهها نباید از این قسمت‌ها سؤال طرح شود.
- حفظ کردن عین آیات و روایات ضروری نیست، بلکه برداشت و استنباط از آنها اهمیت دارد. از مفاهیم آیات باید به گونه‌ای سوال طراحی شود که مرتبط با موضوعات درس باشد.

بارمندی درس دین و زندگی ۳ رشته‌های علوم انسانی پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۸

ارزشیابی کتاب در دو بخش انجام می‌شود:

الف- ارزش‌یابی مستمر شامل :

۱. قرائت صحیح آیات شریفه: ۴ نمره

۲. انجام فعالیت‌های داخل درس (مانند ترجمه کردن آیات، تدبر در قرآن، فعالیت کلاسی و...) و پرسش از

متن: ۸ نمره

۳. حضور فعال در فرآیند تدریس و مشارکت در گفت و گوهای کلاسی: ۵ نمره

۴. پاسخ به سوال‌های بخش اندیشه و تحقیق: ۳ نمره

انجام پیشنهادها، مقالات تحقیقی و انجام کارهای هنری و ادبی تا دو نمره به معدل نمره مستمر اضافه می‌کند

ب. ارزشیابی پایانی:

- ارزش‌یابی پایانی نوبت اول، شامل ارزشیابی از قرائت آیات (۴ نمره) و آزمون کتبی (۱۶ نمره) می‌باشد. در بخش قرائت از هر دانش‌آموز از حدود دو صفحه از آیات ابتدای هر درس، امتحان قرائت به عمل می‌آید.
- ارزش‌یابی پایانی نوبت دوم به صورت نهایی و کتبی می‌باشد و ۲۰ نمره کامل را به خود اختصاص می‌دهد (ارزشیابی نوبت دوم **فاقد آزمون قرائت می‌باشد**).

بارم آزمون کتبی

شماره درس	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم، شهریور، بزرگسالان
۷	درس اول	۲/۵
	درس دوم	۲/۵
	درس سوم	۲
	درس چهارم	۲
	درس پنجم	۲/۵
	درس ششم	۲/۵
	درس هفتم	۲
۵	درس هشتم	
	درس نهم	
۲	درس دهم	
۶	درس یازدهم	
	درسدوازدهم	
	درس سیزدهم	
	قرائت	۴
۲۰	جمع	۲۰

توجه:

۱. آیات ابتدای هر درس برای قرائت در کلاس است و صرفاً در ارزشیابی مستمر و پایانی به صورت شفاهی از دانش آموzan پرسیده می شود و نباید هیچ گونه سؤالی در امتحانات کتبی و آزمون های ورودی دانشگاهها از این آیات طراحی شود.
۲. ترجمه آیاتی که در مقابل صفحه قرائت و قبل از شروع درس آمده، جزء محتوای آموزشی نیست و صرفاً جهت آشنایی دانش آموزانی که تمایل به دانستن مفاهیم این آیات دارند، قرار داده شده است. از این قسمت در

آزمون‌ها، اعم از آزمون‌های کتبی در نظام آموزشی آموزش و پرورش و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها، باید سؤالی طرح شود.

۳. قسمت‌های «بیشتر بدانیم»، «پیشنهاد»، «پاورقی‌ها» و «دانش تکمیلی» فقط برای توسعه اطلاعات و کسب نمره تشویقی است و در امتحانات مستمر و پایانی و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها باید از این قسمت‌ها سؤال طرح شود.

۴. بخش‌های «پاسخ به یک پرسش» و «ذکر یک نمونه» جزء متن آموزشی است که در فرایند آموزش باقیستی ارائه شود و از آن سؤال طرح می‌گردد.

۵. در آزمون کتبی، تا ۳ نمره می‌توان از مفاهیم آیات و ترجمه آن دسته از آیات که ترجمه آنها بر عهده دانش آموز گذاشته شده است، سوال طراحی نمود.

۶. حفظ کردن عین آیات و روایات ضروری نیست، بلکه برداشت و استنباط از آنها اهمیت دارد. از مفاهیم آیات باید به گونه‌ای سوال طراحی شود که مرتبط با موضوعات درس باشد.

بارمبنده درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۸-۹۹

نوبت اول (از درس اول و دوم)			
جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی
۲ نمره	۱	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	الف: مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	متراff و متضاد (دو جفت کلمه کنار هم نهاده می‌شود و دانش آموز فقط تضاد یا تراff آنها را مشخص می‌کند). / یا شش کلمه پراکنده داده می‌شود که چهار تای آنها متضاد هستند. / می‌توان این سؤال را در دل متن در ک مطلب طارحی کرد. متضاد یا متراff دو کلمه را در متن خواست و نمره در ک مطلب، نیم نمره افزایش یابد.)	
	۰/۵	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حدّ جمع های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم) یا انتخاب گزینه مناسب برای جای خالی یک جمله	
۹ نمره	۴/۵	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	ب: مهارت ترجمه به فارسی
	۰/۵	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مذکور است).	
	۱/۵	ترجمه درست دو جمله دارای حروف مشبهه بالفعل؛ یکی از دو جمله از «لیت» است.	
	۱	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای قید حالت (حال) در دو شکل آن	
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	
	۱	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	
۷ نمره	۲	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجھول، فعل دارای نون و قایه، معادل‌های عربی مضارع الترامی و اسلوب شرط داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند خرّج، دخل، صبر، کتب و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «یا صدیقتی، لا تحرّجی مِنْ صَفَّكِ». که در این جمله دو قرینه «یا صدیقتی» و «ضمیر کِ» به دانش آموز کمک می‌کند تا بتواند «لا تحرّجی» را درست ترجمه کند. یا در قالب مصوّر به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد)	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد

	۱	تشخیص و انتخاب فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	
	۰/۲۵	تشخیص لای نفی جنس (چند جمله کوتاه داده می شود و دانش آموز باید لای نفی جنس را از لای نفی و لای نهی و لای جواب تشخیص دهد).	
	۰/۲۵	تشخیص حروف مشبهه بالفعل (چند جمله کوتاه داده می شود و دانش آموز باید حرف مشبهه بالفعل را از حروف جر، استقبال، نفی و سایر حروف تشخیص دهد. / یا به هر صورتی که قدرت تشخیص حروف مشبهه بالفعل را بسنجد).	
	۲	تشخیص محل اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كتَبَ الْمُسَافِرُ رسالَةً فِي الْفُنْدُقِ». جملات کاملاً حرکت گذاری می شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضارع ^{الله} یه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، حال) از هر دو نوع «حال» سؤال طرح می شود. (هر کدام ۰/۲۵ نمره)	
	۱/۵	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمۀ درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمۀ آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).	
۲ نمره	۱	سؤال جور کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۵: مهارت در ک و فهم
	۱	در ک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال حتی الامکان با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت در ک و فهم را بسنجد.	

ادامه بارمبنده درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۸

نوبت دوم				
جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی	
۲ نمره	۱	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	الف: مهارت واژه‌شناسی	
	۰/۵	متراff و متضاد (دو کلمه داده می‌شود و دانش آموز فقط تضاد یا تراff را مشخص می‌کند؛ یا شش کلمه درهم داده می‌شود و دانش آموز آنها را کنار هم به صورت متراff و متضاد قرار می‌دهد).		
	۰/۲۵	تشخیص کلمه ناهمانگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا یافتن گزینه مناسب برای شرح یک کلمه		
	۰/۲۵	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم)		
۹ نمره	۵	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	ب: مهارت ترجمه به فارسی	
	۰/۵	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مدنظر است).		
	۰/۵	ترجمه درست جمله دارای حروف مشبه بالفعل (آن، کآن، کیت و لعل) با تکیه بر معنای حروف مشبه بالفعل		
	۱	ترجمه یک جمله دارای مفعول مطلق تأکیدی و یک جمله دارای مفعول مطلق نوعی		
	۰/۵	ترجمه یک جمله دارای قید حالت		
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)		
	۱	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)		
۷ نمره	۲	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعيد، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، معادلهای عربی مضارع التزامی، اسلوب شرط و فعل دارای نون و قایه داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند: خرج، دخل، صبر، کتب و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «أنا دخلت قريةً جدّي أمس». که در این جمله دو قرینه «أنا» و «ي» در «إني» و «جذّي» و قید زمان «أمس» به دانش آموز کمک می‌کنند تا بتواند «دخلت» را درست ترجمه کند. در صورتی که از فعل‌های دشواری	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	

		مانند تهمسون استفاده می شود، لازم است که معنای شکل سوم شخص مفرد آن داده شود؛ مثال: يا تلاميذ، لم تهمسون في الصيف؟! (همس: آهسته سخن گفت) يا در قالب مصوّر به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد) يا به صورت تلفیقی از حالت اول و دوم	
۳		تشخیص محل اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كتاب المُسافِرِ رسالَةً فِي الْفُنْدُقِ». جملات کاملاً حرکت گذاری می شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضارف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، حال، مستثنی و مفعول مطلق) تذکر: سهم حال، مستثنی و مفعول مطلق ۱،۲۵ نمره از ۳ نمره است. تشخیص نوع مفعول مطلق نیز سؤال می شود. ۰/۲۵ تشخیص اسلوب حصر از استثناست. ۰/۵ نمره تحلیل صرفی و اعراب که مؤکدآ باید در قالب سؤال دو گزینه‌ای شیوه صفحه ۴۰ کتاب درسی باشد.	
۲		تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمه درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمه آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).	
۲ نمره	۱	سؤال جو کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۵: مهارت درک و فهم
۱		درک مطلب (ارائه متن و طراحی چند سؤال حتی الامکان با چند کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چند جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.	

تذکرات برای طراحی سوالات امتحانی نوبت اول و دوم و میان نوبت‌ها

۱. سوالات امتحان کاملاً حرکت‌گذاری می‌شوند.
۲. صورت سوال از نظر ساختاری و واژگانی، در حد فهم دانش آموز است.
۳. در طراحی سوال امتحان نوبت اول، طراح مجاز است تا یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم، بارم‌بندی دقیقاً رعایت می‌شود.
۴. حجم اصلی سوالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که باید تنوع داشته باشد.
۵. در بسیاری از موارد سوالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله، چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیاید.
۶. طرح سوال امتحان نوبت اول (دی ماه) و دوم (خرداد ماه) از بیست نمره است.
۷. طرح سوال امتحان کتبی میان نوبت اول و دوم از پانزده نمره است. معمولاً برای امتحان میان‌نوبت، بارم‌بندی تعیین نمی‌شود. اگر دیگر علاقه‌مند است که بر اساس بارم‌بندی ویژه میان نوبت سوال طرح نماید، می‌تواند این گونه عمل کند: مهارت واژه‌شناسی ۱ نمره، مهارت ترجمه به فارسی ۵ نمره، مهارت درک و فهم ۲ نمره و قواعد ۷ نمره. (این موارد صرفاً پیشنهاد است).

در نتیجه ۵ نمره کاسته می‌شود که برای نمره شفاهی منظور می‌گردد.

(روخوانی چهار نمره و پاسخ به پرسش‌های شفاهی ساده یک نمره)

۸. در سوال (ترجمه دقیق فعل‌ها) یک یا دو قرینه مانند اسم و ضمیر باید در جمله وجود داشته باشد، تا دانش آموز بتواند به کمک آنها فعل مورد نظر را دقیق ترجمه کند. مثال: يَا وَلَدُكُّ، رَجَاءً، إِسْمَاعِيلَ كَلَامَ مُعَلِّمِكَ. أَخْتَى تَكْتُبُ دَرْسَهَا. أَيْتَهَا الزَّمِيلُهُ لِمَ لَا تَدْخُلُنِي فی عُرْفِتِكِ؟ أَنْتُمْ قَدْ وَجَدْتُمْ طَرِيقَكُمْ. إِنَّا سَنَدْهُبُ إِلَى السَّفَرَةِ غَدًا. نَحْنُ لَمْ نَجْلِسْ هُنَاكَ مِنْ قَبْلِ.
- هر یک از فعل‌ها در جمله واقع است؛ ثانیاً در جمله قرینه‌هایی وجود دارد که کمک می‌کنند تا دانش آموز موفق باشد. یکی از اهداف ارزشیابی آموزش است. آن ارزشیابی درست است که بتواند به دانش آموز کمک کند و او را دچار ترس و نگرانی نکند و موجب شود تا از یادگیری لذت ببرد.

در این سوال از فعل‌هایی استفاده می‌شود که این واژگی‌ها را داشته باشند: صحیح و سالم، پرکاربرد، دارای معنای ساده؛ لذا چنین فعل‌هایی پیشنهاد می‌شود: إِنْتَهَدَ، أَرْسَلَ، إِسْتَخْرَجَ، إِقْرَبَ، إِنْتَرَرَ، إِنْقَطَعَ، تَكَلَّمَ، ذَهَبَ، رَجَعَ، سَاعَدَ، سَافَرَ، شَاهَدَ، طَلَبَ، عَلَمَ، غَسَلَ، لَعَبَ و ...

۹. در بخش قواعد شیوه طرح سوال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:

أَكُبْ فِي الْمَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًا. أَيْهَا الرِّجَالُ، رَجَاءً... ذَلِكَ السَّائِقَ. (ساعِدْ □ ساعِدوا □)
ترَجِمِ الْكَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا. يَا أَخْوَاتِي، مِنْ فَضْلِكُنَّ، إِرْجَعْنَ إِلَيْيُو تَكُنَّ.

۱۰. در سؤالات چندگزینه‌ای دو، یا سه گزینه ارائه می‌شود. (اما در بخش کلمات ناهمانگ چهار کلمه داده می‌شود.)

۱۱. ترجمه جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طراحی نمی‌شود.

۱۲. طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تَعْلَمُوا»، «تَعَارَفُوا» که می‌توانند ماضی، یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائی مناسب باشد و اگر در امتحان از طرح چنین سؤالاتی خودداری شود بهتر است.

۱۳. در تشخیص و ترجمه فعل‌های ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی و مستقبل و نیز مصدر در جمله باید فقط موارد صحیح و سالم طراحی شود و اگر از معتل سؤالی طرح شد، باید تغییراتی مانند اعلال حذف داشته باشد. دانش-آموزان در ترجمه فعل‌هایی مانند أَرْضٌ، إِرْضَ، إِهْدٌ، دَعْ، أَدْعُ، رُدَّ، قِ دَجَار مشکل خواهند شد. اگر هم در کتاب‌های درسی به کار رفته باشند باید بدون کوچک ترین تغییری عین عبارت داده شود؛ مانند: **إِهْدِنَا الصَّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ**

احتمال دارد دانش‌آموزی بداند فعل جمله **الْأَطْبَاءُ كَانُوا يَعْصُونَ الْمُرْضِيًّا**. معادل «ماضی استمراری» در فارسی است؛ ولی معنای فعل «فَحَصَّ» را که در پایه هشتم خوانده است بعد از پنج سال فاصله فراموش کرده باشد؛ در این صورت به او ظلم می‌شود. در چنین حالتی لازم است که معنای فعل «فَحَصَّ» در برگه امتحان داده شود؛ زیرا آنچه سنجیده می‌شود ساختار معادل «ماضی استمراری» است نه معنای فعل «فَحَصَّ»، و این بخش از بارمبندي در بخش قواعد است، نه در بخش ترجمه.

۱۴. آموزش و ارزشیابی مطابقت عدد و محدود و ویژگی‌های محدود و مطابقت موصوف و صفت مطلقاً از اهداف کتاب درسی نیست؛ اما حفظ عده‌های اصلی یک تا صد و عده‌های ترتیبی یکم تا بیست از اهداف کتاب است.

۱۵. طرح سؤال در مورد تشخیص ضمیر و اسم اشاره مناسب، برای جای خالی در جمله با توجه به قرائی در قالب سؤال چندگزینه‌ای اشکالی ندارد؛ ولی باید توجه داشت که چنین مواردی از اهداف کتاب درسی نیست: ضمیر منفصل منصوب مانند **إِيَّاكَ**؛ تشخیص کاربرد اسم اشاره مشی مانند **هَذَا وَ هَذِينَ**، کاربرد هنده و تلک برای اشاره به اسم غیر عاقل. در کتاب درسی به نام ضمایر اشاره نشده است.

۱۶. در تشخیص محل اعرابی در جمله، نهادن اعراب رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلمات جمله ارائه شده باید کاملاً اعراب‌گذاری شده باشند. طرح سؤال از اعراب‌گذاری کلمات جمله، مطلقاً منوع است؛ زیرا در کتاب آموزش داده نشده است.

۱۷. در تشخیص مشتقات، ذکر جامد و مشتق لازم نیست؛ اما ذکر نوع کلماتی مانند حاکم، محکوم، محکمه، احکم لازم است. در اسم فاعل و اسم مفعول مانند ناظر و مُنتَظِر ذکر اینکه ناظر اسم فاعل ثالثی مجرد و مُنتَظِر اسم فاعل ثالثی مزید می‌باشد، در کتاب درسی تدریس نشده و از اهداف آموزشی کتاب نیست.

۱۸. در بخش تحلیل صرفی و اعراب می‌توان مانند صفحه ۴۰ کتاب عمل کرد. یعنی سؤال دو گزینه‌ای نیز طرح کرد. از طرح سؤال به صورت پر کردن جای خالی در تجزیه و ترکیب خودداری شود. ارائه یک جمله و درخواست از دانشآموز برای نوشتن تحلیل صرفی و اعراب نیز از اهداف برنامه درسی نیست.

۱۹. تغییر جملات کتاب در امتحان جایز است؛ به شرط اینکه این تغییر موجب نشود که بیشتر دانشآموزان دچار اشکال شوند. هدف این است که دانشآموز طوطی وار عبارت‌ها را حفظ نکند. بدیهی است که آیات و احادیث و ضرب المثل‌ها را نمی‌توان تغییر داد.

ادامه بازمبندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۸-۹۹

امتحان شفاهی، میان نوبت اول و دوم		
نمره	موضوع	مهارت‌ها
۴	روان‌خوانی (بدون درنگ و خطأ، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف)، یا حفظ شعر و اجرای گروهی آن، اجرای نمایشی متن برخی درس‌ها.	مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن‌گفتن
۱	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ما هي، بم، من، لمن، أين، منْ أين، مِمَّن، كَم، هَلْ، أَ، متى، كيف، لِمَاذَا، لِمَ، عَمَّ، أَيِّ)، یا اجرای گروهی مکالماتی ساده.	
۵	جمع	

تذکرات:

- امتحان میان نوبت اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ۱۵ نمره) و شفاهی (از ۵ نمره) می‌باشد، ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.
- تلفظ درست مخارج حروف خاص زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، غ، و) دشوار است و از عهده بسیاری از دانش‌آموزان بر نمی‌آید؛ اما باید از دانش‌آموزان خواسته شود حتی الامکان مخارج حروف خاص عربی را درست بر زبان آورند و تمرین کنند، زیرا هدف اصلی آموزش عربی مسائل دینی است و قرائت نماز باید با تلفظ درست باشد.
- در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إلى أين تذهب؟» پاسخ دهد «إلى الفندق»، کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهب إلى الفندق». در بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش‌آموزی سؤال شد: «منْ أينَ أنتَ؟» و پاسخ داد: «طهران» و درنگ کرد و نتوانست بگوید «أنا منْ طهران». در حقیقت نیمی از نمره را گرفه است. چون سؤال را فهمیده است.

۴. می توانیم از دانش آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در دو دقیقه معرفی کنند؛ یا اگر فعالیتی در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.

۵. طبیعی است که در یک روز نمی توان از همه دانش آموزان آزمون شفاهی به عمل آورد؛ بنابراین آنچه را دانش آموز در طول سال تحصیلی می خواند و مجموعه فعالیت های شفاهی وی نمره شفاهی اش را تشکیل می دهد.

مبای نمره دهی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی است. رعایت ظرافت های صرفی و نحوی در مکالمه در حد دانش آموز نیست. مخصوصاً اینکه او باید در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد؛ بنابراین از دیر گرامی خواهشمندیم این بخش را با نرم و مهربانی برگزار کند تا دانش آموز خاطره خوشی از مکالمه به یاد داشته و زمینه مثبتی در ذهن او برای سال های آینده بماند.

پرسش های مکالمه مانند: مَنْ أَنْتُ؟ مَا اسْمُ هَذَا الطَّالِبِ؟ (ما اسمُ هذه الطالبة؟)، مِنْ أَينْ حضْرَتَكَ؟ كم عمرك؟ ما هو ترتیبکَ بین إخْوَاتِكَ وَ أَخْوَاتِكَ فِي الْأُسْرَةِ؟ كيف حالك؟ أين بيتك؟ إلى أين سافرت هذه السنة؟ أى طعام تحب (تحبّين)؟ أى فاكهة موجودة الآن في السوق؟ متى ترجع (ترجعين) إلى بيتك؟ كم الساعة؟ ما هو لونُ الباب؟ لماذا تدرُّسُ (تدرسین)؟ ماذا تأكُلُ (تأكلين) للغداء؟ هل أنتَ نَشِطٌ (هل أنت نشيط؟)؟ أ دفترٌ عَلَى المُنْضَدِهِ أَمْ كِتَابٌ؟ لِمَنْ تلَكَ الْحَقِيقَهِ؟ ماذا تُشَاهِدُ فِي سَاحَهِ الْمَدْرَسَهِ؟

بازم‌بندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته علوم انسانی، پایه دوازدهم سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

نوبت اول (از درس اول، دوم و سوم)			
جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی
۲ نمره	۱	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	الف: مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	متراffد و متضاد (دو جفت کلمه کنار هم نهاده می‌شود و دانش آموز فقط تضاد یا تراffد آنها را مشخص می‌کند). / یا شش کلمه برآکنده داده می‌شود که چهار تای آنها متضاد هستند. / می‌توان این سؤال را درون متن در ک مطلب طراحی کرد. متضاد یا متراffد دو کلمه را در متن خواست و نمره در ک مطلب، نیم نمره افزایش یابد.	
	۰/۵	تشخیص کلمه نامه‌منگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم) یا انتخاب گزینه مناسب برای جای خالی یک جمله	
۹ نمره	۴	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	ب: مهارت ترجمه به فارسی
	۰/۵	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مدنظر است.)	
	۱/۵	ترجمه درست جمله‌های دارای حروف مشبهه بالفعل	
	۱	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای قید حالت (حال) در دو شکل آن	
	۰/۵	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای اسلوب استشا یا حصر	
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	
	۱	تمکیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	
۷ نمره	۲	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعيد، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجھول، فعل دارای نون و قایه، معادلهای عربی مضارع التمامی و اسلوب شرط داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند خرّج، دخل، صَبَرَ، كَبَّ و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «یا صدیقتی، لا تَخْرُجِی مِنْ صَفَّکِ». که در این جمله دو قرینه «یا صدیقتی» و «ضمیر کک» به دانش آموز کمک می‌کند تا بتواند «لا تَخْرُجِی» را درست ترجمه کند. یا در قالب مصور به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد)	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱	تشخیص و انتخاب فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله،	

		یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	
۰/۲۵		تشخیص لای نفی جنس (چند جمله کوتاه داده می شود و دانش آموز باید لای نفی جنس را از لای نفی و لای نهی و لای جواب تشخیص دهد).	
۰/۲۵		تشخیص حروف مشبّه بالفعل (چند جمله کوتاه داده می شود و دانش آموز باید حرف مشبّه بالفعل را از حروف جر، استقبال، نفی و سایر حروف تشخیص دهد. / یا به هر صورتی که قدرت تشخیص حروف مشبّه بالفعل را بسنجد).	
۲		تشخیص محل اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَتَبَ الْمَسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ». جملات کاملاً حرکت گذاری می شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضارف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر) دو نوع «حال» هر کدام ۰/۰/۲۵ / مستثنی ۰/۰/۲۵ / تشخیص اسلوب حصر ۰/۰/۲۵	
۲ نمره	۱	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمۀ درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمۀ آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).	۵: مهارت در ک و فهم
	۱	سؤال جو کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	
		در ک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال حتی الامکان با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت در ک و فهم را بسنجد.	

نوبت دوم				
جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی	
۲ نمره	۱	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	الف: مهارت واژه‌شناسی	
	۰/۵	متراff و متضاد (دو کلمه داده می‌شود و دانش آموز فقط تضاد یا تراff را مشخص می‌کند؛ یا شش کلمه درهم داده می‌شود و دانش آموز آنها را کثاR هم به صورت متراff و متضاد قرار می‌دهد).		
	۰/۲۵	تشخیص کلمه ناهمانگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا پیدا کردن گزینه مناسب برای شرح یک کلمه		
۹ نمره	۰/۲۵	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم)	ب: مهارت ترجمه به فارسی	
	۴	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»		
	۰/۵	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مذ نظر است.)		
	۰/۵	ترجمه درست جمله دارای حروف مشبه بالفعل (آن، کآن، لئیت و لعل) با تکیه بر معنای حروف مشبه بالفعل		
	۱	ترجمه یک جمله دارای مفعول مطلق تأکیدی و یک جمله دارای مفعول مطلق نوعی		
	۰/۵	ترجمه یک جمله دارای قید حالت		
	۰/۵	ترجمه درست جمله دارای استثنای اسلوب حصر		
	۰/۵	ترجمه درست جمله دارای اسلوب ندا		
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)		
۷ نمره	۱	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	
	۲	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجھول، معادلهای عربی مضارع التزامی، اسلوب شرط و فعل دارای نون و قایه داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند: خرج، دخل، صبر، کتب و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «أنا دخلتُ قریةً		

		<p>جَدِّيْ أَمْسِ». که در این جمله دو قرینه «أَنَا» و «إِنِّي» در «إِنِّي» و «جَدِّيْ» و قید زمان «أَمْسِ» به دانش - آموز کمک می کنند تا بتواند «دخلت» را درست ترجمه کند. در صورتی که از فعل های دشواری مانند تَهْمِسُونَ استفاده می شود، لازم است که معنای شکل سوم شخص مفرد آن داده شود؛ مثال: یا تَلَامِيلُ، لِمَ تَهْمِسُونَ فِي الصَّفَ؟! (همس؛ آهسته سخن گفت)</p> <p>یا در قالب مصوّر به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد)</p> <p>یا به صورت تلفیقی از حالت اوّل و دوم</p>	
۴		<p>تشخیص محل اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند:</p> <p>«كَتَبَ الْمُسَافِرُ رسالَةً فِي الْفُنْدُقِ». جملات کاملاً حرکت گذاری می شوند.</p> <p>(فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضارع الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، اسم و خبر افعال ناقصه و حروف مشبه بالفعل و لای نفی جنس، نائب فاعل، صفت، حال، مستثنی، مفعول مطلق و منادا)</p> <p>تذکر: سهم حالت، مستثنی، مفعول مطلق و منادا ۱/۵ نمره از ۴ نمره است.</p> <p>تشخیص نوع مفعول مطلق نیز سؤال می شود.</p> <p>۰/۲۵ نمره تشخیص اسلوب حصر از استثناست.</p> <p>۰/۵ نمره تحلیل صرفی و اعراب که مؤکداً باید در قالب سؤال دو گزینه‌ای شیوه کتاب درسی باشد.</p>	
۱		<p>تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل</p> <p>یا ترجمة درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمة آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).</p>	
۲	۱	<p>سؤال جور کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود.</p> <p>یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)</p>	۵: مهارت درک و فهم
	۱	<p>درک مطلب (ارائه متن و طرایحی چند سؤال حتی الامکان با چند کلمه پرسشی خوانده شده)</p> <p>یا (ارائه چند جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛</p> <p>یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.</p>	

تذکرات برای طراحی سوالات امتحانی نوبت اول و دوم و میان نوبت‌ها

۱. سوالات امتحان کاملاً حرکت‌گذاری می‌شوند.
۲. صورت سوال از نظر ساختاری و واژگانی، در حد فهم دانش آموز است.
۳. در طراحی سوال امتحان نوبت اول، طراح مجاز است تا یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم، بارم‌بندی دقیقاً رعایت شود.
۴. حجم اصلی سوالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که تنوع دارد.
۵. در بسیاری از موارد، سوالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله، چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیايد.
۶. طرح سوال امتحان نوبت اول (دی ماه) و دوم (خرداد ماه) از بیست نمره است.
۷. طرح سوال امتحان کتبی میان نوبت اول و دوم از پانزده نمره است. معمولاً برای امتحان میان‌نوبت، بارم‌بندی تعیین نمی‌شود.
اگر دبیری علاقه‌مند است که بر اساس بارم‌بندی ویژه میان نوبت سوال طرح نماید، می‌تواند این گونه عمل کند:
  - a. مهارت واژه‌شناسی ۱ نمره، مهارت ترجمه به فارسی ۵ نمره، مهارت درک و فهم ۲ نمره و قواعد ۷ نمره.
  - b. (این موارد صرفاً پیشنهاد است). در نتیجه ۵ نمره کاسته می‌شود که برای نمره شفاهی منظور می‌گردد.
  - c. (روخوانی چهار نمره و پاسخ به پرسش‌های شفاهی ساده یک نمره)
۸. در سوال (ترجمه دقیق فعل‌ها) یک یا دو قرینه مانند اسم و ضمیر باید در جمله وجود داشته باشد، تا دانش آموز بتواند به کمک آنها فعل مورد نظر را دقیق ترجمه کند. مثال: يَا وَلُدُّ، رَجَاءٌ، إِسْمَعُ كَلَامَ مُعَلِّمِكَ. أَخْتَى تَكْبُبُ دَرْسَهَا. أَيْتُهَا الزَّمِيلَةُ، لِمَ لَا تَدْخُلِينَ فِي عُرْفَتِكِ؟ أَنْتَ قَدْ وَجَدْتُمْ طَرِيقَكُمْ. إِنَّا سَنَدْهُبُ إِلَى السَّرَّارَةِ غَدًا. نَحْنُ لَمْ نَجْلِسْنَاهُنَاكَ مِنْ قَبْلٍ.
۹. ملاحظه می‌کنید اولاً هر یک از فعل‌ها در جمله واقع است؛ ثانیاً در جمله قرینه‌هایی وجود دارد که کمک می‌کنند تا دانش آموز موفق باشد. فراموش نکنیم که یکی از اهداف ارزشیابی آموزش است. آن ارزشیابی درست است که بتواند به دانش آموز کمک کند و او را دچار ترس و نگرانی نکند و موجب شود تا از یادگیری لذت ببرد.
  - a. در این سوال از فعل‌هایی استفاده می‌شود که این ویژگی‌ها را داشته باشند: صحیح و سالم، پرکاربرد، دارای معنای ساده؛ لذا چنین فعل‌هایی پیشنهاد می‌شود: إِتَعْدَ، أَرْسَلَ، إِسْتَخْرَجَ، أَقْرَبَ، إِنْتَرَ، إِنْقَطَعَ، تَكَلَّمَ، ذَهَبَ، رَجَعَ، سَاعَدَ، سَافَرَ، شَاهَدَ، طَلَّبَ، عَلَمَ، غَسَلَ، لَعِبَ و ...
  - b. در بخش قواعد شیوه طرح سوال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:

a. أَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًا. أَيْهَا الرِّجَالُ، رَجَاءٌ، ... ذِلْكَ السَّائِقَ. (سَاعِدُهُ سَاعِدُوا □)

b. تَرْجِمِ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا. يَا أَخَوَاتِي، مِنْ فَضْلِكُنَّ، إِلَّاجُنَّ إِلَى يُوتِنْكُنَّ.

۱۰. در سؤالات چندگزینه‌ای دو، یا سه گزینه ارائه می‌شود. (اما در بخش کلمات نامه‌منگ چهار کلمه داده می‌شود.)

۱۱. ترجمه جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طراحی نمی‌شود.

۱۲. طرح سوال از فعل‌هایی مانند «تعلّمُوا»، «تعارفُوا» که می‌توانند ماضی، یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائن مناسب باشد و اگر در امتحان از طرح چنین سؤالاتی خودداری شود بهتر است.

۱۳. در تشخیص و ترجمه فعل‌های ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی و مستقبل و نیز مصدر در جمله باید فقط موارد صحیح و سالم طراحی شود و اگر از معتل سؤالی طرح شد، باید تغییراتی مانند اعلال حذف داشته باشد. داشن-آموزان در ترجمه فعل‌هایی مانند أرض، أرض، أهدى، دع، أدع، ردد، ق دچار مشکل خواهند شد. اگر هم در کتاب‌های درسی به کار رفته باشند باید بدون کوچک ترین تغییری عین همان عبارت داده شود؛ مانند: «إهْدِنَا الصَّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ»

a. احتمال دارد آموزی بداند فعل جمله الْأَطْبَاءُ كَانُوا يَفْحَصُونَ الْمَرْضِيَّ. معادل «ماضی استمراری» در فارسی است؛ ولی معنای فعل «فحص» را که در پایه هشتم خوانده است بعد از پنج سال فاصله فراموش کرده باشد؛ در این صورت به او ظلم می‌شود. در چنین حالتی لازم است که معنای فعل «فحص» در برگه امتحان داده شود؛ زیرا آنچه سنجیده می‌شود ساختار معادل «ماضی استمراری» است نه معنای فعل «فحص»، و این بخش از بارمبندي در بخش قواعد است، نه در بخش ترجمه.

۱۴. آموزش و ارزشیابی مطابقت عدد و محدود و ویژگی‌های محدود و مطابقت موصوف و صفت مطلقاً از اهداف کتاب درسی نیست؛ اما حفظ عده‌های اصلی یک تا صد و عده‌های ترتیبی یکم تا بیست از اهداف کتاب است.

۱۵. طرح سؤال در مورد تشخیص ضمیر و اسم اشاره مناسب، برای جای خالی در جمله با توجه به قرائن در قالب سؤال چندگزینه‌ای اشکالی ندارد؛ ولی باید توجه داشت که چنین مواردی از اهداف کتاب درسی نیست: ضمیر منفصل منصوب مانند إِيَّاكَ؛ تشخیص کاربرد اسم اشاره مثنی مانند هذان و هذین، کاربرد هذه و تلك برای اشاره به اسم غیر عاقل. در کتاب درسی به نام ضمایر اشاره نشده است.

۱۶. در تشخیص محل اعرابی در جمله، نهادن اعراب رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلمات جمله ارائه شده باید کاملاً اعراب گذاری شده باشند. طرح سؤال از اعراب گذاری کلمات جمله، مطلقاً منوع است؛ زیرا در کتاب آموزش داده نشده است. در کتاب عربی رشته ادبیات و علوم انسانی ذکر علامت اعرابی آموزش داده شده است؛ بنابراین، در امتحان می‌تواند طرح شود؛ مثلاً ذکر اینکه در جمله «جاءَ الرَّجُلُ». الرجل فاعل و مرفوع به ضمه است.

۱۷. در تشخیص مشتقات، ذکر جامد و مشتق لازم نیست؛ اما ذکر نوع کلماتی مانند حاکم، محاکوم، محاکمه، احکم لازم است. در اسم فاعل و اسم مفعول مانند ناظر و مُنتَظِر ذکر اینکه ناظر اسم فاعل ثالثی مجرد و مُنتَظِر اسم فاعل ثالثی مزید می‌باشد، در کتاب درسی تدریس شده و از اهداف آموزشی کتاب رشتۀ ادبیات و علوم انسانی است.
۱۸. در بخش تحلیل صرفی و اعراب می‌توان مانند تمرين کتاب عمل کرد؛ یعنی سؤال دو گزینه‌ای نیز طرح کرد. از طرح سؤال به صورت پر کردن جای خالی در تجزیه و ترکیب خودداری شود. ارائه یک جمله و درخواست از دانشآموز برای نوشتن تحلیل صرفی و اعراب نیز از اهداف برنامۀ درسی نیست.
۱۹. تغییر دادن جملات کتاب در امتحان جایز است؛ به شرط اینکه منطقی باشد و موجب نشود که بیشتر دانشآموزان دچار اشکال شوند. هدف این است که دانشآموز طوطی‌وار عبارت‌ها را حفظ نکند. بدیهی است که آیات و احادیث و ضرب المثل‌ها را نمی‌توان تغییر داد.
۲۰. در بخش مهارت ترجمه به فارسی نمی‌توان تفکیک دقیق میان عبارات ارائه شده انجام داد. طبیعی است که امکان دارد در آزمون جمله‌ای داده شود که بارم بخش‌هایی از قواعد را افزایش دهد.
۲۱. در امتحان نوبت دوم از مطالب نیمة اول کتاب کمتر از هفت نمره طراحی می‌شود. درس عربی به گونه‌ای است که نمی‌توان سقفی دقیق برای مطالب نیمة اول و دوم کتاب تعیین کرد؛ زیرا نه تنها مفاهیم پنج درس کتاب، در هم تنیده‌اند؛ بلکه آموخته‌های سال‌های گذشته نیز تکرار شده‌اند. (نیمة اول حدود هفت نمره، نیمة دوم حدود ۱۳ نمره)

امتحان شفاهی، میان نوبت اول و دوم

نمره	موضوع	مهارت‌ها
۴	روان‌خوانی (بدون درنگ و خطأ، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف)، یا حفظ شعر و اجرای گروهی آن، اجرای نمایشی متن برخی درس‌ها. پرسش‌های کلاسی	مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن‌گفتن
۱	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذ، ما هو، ما هی، بم، مَنْ، لِمَنْ، أَيْنَ، مِنْ أَيْنَ، مِمَّنْ، كَمْ، هَلْ، أُ، متى، كيف، لماذا، لِمَ، عَمَّ، أَيْ)، یا اجرای گروهی مکالماتی ساده.	
۵	جمع	

تذکرات:

۱. امتحان میان نوبت اوّل و دوم شامل دو بخش کتبی (از ۱۵ نمره) و شفاهی (از ۵ نمره) می‌باشد، ولی امتحان نوبت اوّل و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.

۲. تلفظ درست مخارج حروف خاص زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، غ، و) دشوار است و از عهدۀ بسیاری از دانش آموزان بر نمی‌آید؛ اما باید از دانش آموزان خواسته شود حتی الامکان مخارج حروف خاص عربی را درست بر زبان آورند و تمرین کنند؛ زیرا هدف اصلی آموزش عربی مسائل دینی است و قرائت نماز باید با تلفظ درست باشد.

۳. در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إلى أين تذهب؟» پاسخ دهد «إلى الفندق»، کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهب إلى الفندق». در بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش آموزی سؤال شد: «من أين أنت؟» و پاسخ داد: «طهران» و درنگ کرد و نتوانست بگوید «أنا من طهران» در حقیقت نیمی از نمره را گرفته است؛ چون سؤال را فهمیده است.

۴. می توانیم از دانش آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در مدت دو دقیقه معروفی کنند؛ یا اگر فعالیتی در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می‌توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.

۵. طبیعی است که در یک روز نمی‌توان از همه دانش آموزان آزمون شفاهی به عمل آورد. بنابراین، آنچه را دانش آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی وی نمره شفاهی اش را تشکیل می‌دهد.

مبانی نمره‌دهی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی اوست. رعایت ظرافت‌های صرفی و نحوی در مکالمه در حد دانش آموز نیست. مخصوصاً اینکه او باید در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد. بنابراین، از دیر گرامی خواهشمندیم این بخش را با نرم و مهربانی برگزار کند تا دانش آموز خاطره خوشی از مکالمه به یاد داشته و زمینه مثبتی در ذهن او برای سال‌های آینده بماند.

پرسش‌های مکالمه مانند: مَنْ أَنْتُ؟ مَا اسْمُ هَذَا الطَّالِبِ؟ (ما اسْمُ هَذَا الطَّالِبِ؟)، مِنْ أَينْ حضُرْتَكَ؟ كم عمرك؟ ما هو ترتیُّكَ بَيْنَ إخوَاتِكَ فِي الْأُسْرَةِ؟ كيف حالك؟ أين يبيتك؟ إلى أين سافرت هذه السنة؟ أى طعام تحب (تحبّين)؟ أى فاكهة موجودة الآن في السوق؟ متى ترجع (ترجعين) إلى يبيتك؟ كم الساعة؟ ما هو لون الباب؟ لماذا تدرُّسُ (تدرسین)؟ ماذا تأكُّلُ (تأكّلين) عند الغداء؟ هل أنت نشيط؟ (هل أنت نشطة)؟ أ دفتر على المنضدة أم كتاب؟ لمن تلك الحقيقة؟ ماذا تُشاهد في ساحة المدرسة؟

بازم‌بندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته علوم و معارف اسلامی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۹ - ۱۴۰۸

نوبت اول (از درس اول تا پایان درس پنجم)

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۰/۵	۲
	متادف و متضاد (همانند تمرينات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد) یا پر کردن جای خالی با کلمه مناسب ارائه شده	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسامی‌های به کار رفته در کتاب دوازدهم)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	۵/۵	۶/۵
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تمکیل ترجمه ناقص	۰/۵	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمه فعل ماضی و مضارع مجھول معتل ثلاثی مجرد در جمله طرح شود. (نیم نمره حتماً باشد)، بقیه موارد ۱,۲۵ نمره شامل: ترجمه ماضی استمراری، بعيد و نقلی، امر، نهی، مستقبل و مصدر در جمله	۲	۱۰
	یا «تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی، نفی، مستقبل و مصدر مناسب برای جای خالی در جمله»، «تشخیص نوع فعل»، «تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر نوع در میان چند کلمه» و «ذکر صیغه فعل»		
	مصدر ثلثی مزید، مصدر میمی، مصدر صناعی، مصدر مرّه و مصدر نوع	۱/۲۵	
	تشخیص نوع اسم مذکور و مؤنث	۰/۵	
	تشخیص ضمیر مناسب برای جای خالی در جمله با توجه به قرائت و در قالب سؤال چند گزینه‌ای و شناخت نوع آنها	۱	
	اسم موصول و نوع آن، جمله صله	۰/۷۵	
	أنواع خبر	۰/۵	
	تشخیص مبتدای مؤخر و خبر مقدم و دلیل تقدیم و تأخر آنها	۰/۵	
	یافتن ضمیر فصل در جمله	۰/۲۵	
	تعیین اسم و خبر افعال مقاربه و اعراب آنها	۰/۵	
	تشخیص نوع اسم مشتق (اسم فاعل، اسم مفعول، اسم تفضیل و ...)	۰/۲۵	

	۱	تحلیل صرفی و اعراب (فقط به صورت سؤال دو گزینه‌ای شیوه تمرینات کتاب)	
	۱/۵	محل اعرابی و علامت اعراب (در مطالب دو سال گذشته)؛ شامل: مبتدا، خبر، فاعل، مفعول ^۲ به، مضارف ^۳ الیه و صفت، نایب فاعل، اسم و خبر نواسخ	
۱/۵ نمره	۰/۵	سؤال جور کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (دو مورد) یا ارائه سه کلمه که یکی اضافه است و دو جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای)	۵: مهارت در ک و فهم
	۱	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی) یا پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی مصور یا ترکیبی از هر سه حالت بالا	

ادامه بارم‌بندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته علوم و معارف اسلامی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۹ - ۱۴۰۸

نوبت دوم (از درس اول تا پایان درس دهم)

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۰/۵	۲
	متراff و متضاد (همانند تسمیبات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد) یا پر کردن جای خالی با کلمه مناسب ارائه شده	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسامی کتاب‌های هفتم تا دوازدهم)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	۵/۵	۶/۵
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمه ناقص	۰/۵	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد جمله	ترجمه فعل ماضی و مضارع مجهول معتل ثلاثی مجرد، معادل فارسی ماضی استمراری، ماضی بعید و ماضی نقلی، امر، نهی، مستقبل در جمله یا «تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی، نفی، مستقبل و مصدر مناسب برای جای خالی در جمله»	۰/۷۵	۱۰
	مفعول مطلق و انواع آن	۰/۷۵	
	تشخیص منada و انواع آن	۰/۷۵	
	تشخیص اغراء و تحذیر	۰/۲۵	
	مدح و ذمّ	۰/۲۵	
	صیغه‌های تعجب	۰/۲۵	
	مفعول فيه	۰/۲۵	
	مفعول له	۰/۲۵	
	حال و انواع آن	۰/۷۵	
	تمیز و انواع آن	۰/۵	
	مستثنی و انواع آن	۰/۷۵	
	توابع (نعمت، عطف، توکید، بدل)	۱	
	مصدر ثلاثی مزید، مصدر میمی، مصدر صناعی، مصدر مرّه و مصدر نوع	۰/۷۵	

	اسم موصول و نوع آن، جملهٔ صله	
	انواع خبر	
	تشخیص مبتدای مؤخر و خبر مقدم و دلیل تقدیم و تأخیر آنها	
	تعیین اسم یا خبر افعال مقاربه و اعراب آنها	
	تحلیل صرفی و اعراب (فقط به صورت سؤال دو گزینه‌ای شبیه تمرینات کتاب)	
	محل اعرابی و علامت اعراب (در مطالب دو سال گذشته)؛ شامل: تشخیص مبتدا، خبر، فاعل، مفعول ^ب ، مضاف ^ا الیه، صفت، نایب فاعل، اسم و خبر نواسخ	
۱/۵ نمود	سوال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (دو مورد) یا ارائه سه کلمه که یکی اضافه است و دو جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سوال دو گزینه‌ای)	۵: مهارت درک و فهم
	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی) یا پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی مصور یا ترکیبی از حالت‌های بالا	

قدّگرات: (برای طراحی سؤال در امتحان میان نوبت دوم و پایانی)

۱- در طراحی سؤال امتحان نوبت اوّل طراح مجاز است تا یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم باید بارم‌بندی دقیقاً رعایت گردد.

۲- سؤال ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان باید تنوع داشته باشد.

۳- در بسیاری از موارد سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیايد.

۴- شیوه طرح سؤال فعل در بخش قواعد بر مبنای تشخیص ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:

أَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ فِعلاً مُنَاسِباً.
يا أخى، ... إلى بيتكم. (إِرْجِعُوا □)
تَرْجِمِ الْكَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خطٌ.
يا إخواتى، ارجعوا إلى بيوتكم.

- ۵- سؤالات گزینه‌ای به صورت دو گزینه‌ای طرح می‌شوند. (جز بخش کلمات ناهماهنگ که چهار کلمه داده می‌شود).
- ۶- طرح سؤال از معنای کلمات، در جمله طرح می‌شود. (زیر دو کلمه خط کشیده می‌شود).
- ۷- ترجمه جمله یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون یا مسابقه‌ای طرّاحی نمی‌شود.
- ۸- طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تعلّموا» که می‌توانند ماضی یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائن باشد.
- ۹- سؤال تشخیص و ترجمه انواع فعل «ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی، مجھول، مستقبل، مؤکّد ...» و نیز مصدر در جمله و با فعل‌های ساده‌ای مانند کتب، ذهب، خرج طرّاحی می‌شود.
- ۱۰- در تشخیص «فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، نایب فاعل، جار و مجرور، اسم و خبر حروف مشبهه بالفعل و لای نفی جنس و ...» نهادن اعراب رفع، نصب و جر (علامت اعرابی) از اهداف کتاب نیست؛ مثلاً در جمله « جاءَ سعيدٌ» سعید فاعل و مرفوع است؛ اما اینکه جمله « جاءَ سعيد» در امتحان داده و اعراب «سعید» خواسته شود از اهداف نیست.
- ۱۱- در برخی دروس به راحتی می‌توان در بارمبنده قید کرد که از نیمة اوّل کتاب پنج نمره و از نیمة دوم پانزده نمره طرح شود؛ اما درس عربی این گونه نیست.
- ۱۲- طرح سؤال از بخش‌های زیر می‌تواند از بخش مهارت ترجمه (ترجمه جمله‌های عربی به فارسی) باشد:
- ۱۳- نوشتن حرکت عین الفعل در مضارع ثلاثی مجرّد در امتحان طرح نمی‌شود.
- ۱۴- تشخیص نوع کلمه، نوع اسم مذکّر و مؤنّث، اسم فعل، فعل لازم و متعدّی، معرب و مبني، نوشتن مفرد یا جمع اسم، یافتن مترادف یا متضاد و موارد دیگر (امتیاز این شیوه طرّاحی سؤال، کم شدن حجم پرسش-هاست).
- ۱۵- از فعل ثلاثی مزید معتل که در پاورقی توضیح داده شده است مستقیماً در امتحان، سؤالی طرح نمی‌شود.
- ۱۶- از مطالب ستاره‌دار که اختیاری است در هیچ آزمونی (امتحانات کلاسی، نهایی و کنکور) سؤالی طرح نمی‌شود.
- ۱۷- در بخش قواعد فقط از کلماتی استفاده می‌شود که در کتاب تدریس شده است؛ مانند: اسم منسوب، اسم مصغّر، مصدر مره، مصدر ميمى و ... برخی مطالب در بارمبندي لحاظ نشده است؛ مانند: التقاء ساکنین، حذف الف در کلمات پرسشی بِمْ؟، لِمْ؟، مِمْ؟ چنین مواردی به صورت غیر مستقیم درون عبارات طرح خواهند شد.

ادامه بارم‌بندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته علوم و معارف اسلامی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۹ - ۱۴۰۸

امتحان شفاهی، میان نوبت اول و دوم		
نمره	موضوع	مهارت‌ها
۷	روان‌خوانی (بدون درنگ و خطاء، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف) و فعالیت‌هایی مانند حفظ سرود و اجرای گروهی آن اجرای نمایش از متن برخی درس‌ها	مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن‌گفتن
۳	مهارت شنیدن و سخن‌گفتن مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذ، ما هو، ماهی، بِم، مَنْ، أَيْنَ، مِنْ أَيْنَ، مِمَّنْ، كَمْ، هَلْ، أَ، مَتَى، كَيْف، لِمَاذَا، لِمَ، عَمَّ، أَيِّ) یا حفظ مشابه مکالمات کتاب درسی دهم و یازدهم و اجرای آن در گروه دو یا چند نفره، یا اجرای گروهی مکالماتی متفاوت با مکالمات کتاب درسی در کلاس	
۱۰	جمع نمره‌ها	

تذکرات:

- امتحان میان نوبت اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ده نمره) و شفاهی (از ده نمره) می‌باشد؛ ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.
- از آنجا که عربی درس اختصاصی رشته علوم و معارف اسلامی است؛ لذا باید از دانش آموزان خواسته شود مخارج حروف خاص عربی را درست تلفظ کنند. (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، غ، و) و تلفظ صحیح در نمره شفاهی یک نمره از هفت نمره را دارد.
- در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده می‌شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إلى أين تذهب؟» پاسخ دهد «إلى المكتبة»، درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهب إلى المكتبة». در

- بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش آموزی سؤال شد: «أينَ أنتَ؟» و پاسخ داد: «أنا في ... .» و نتوانست بگوید «أنا في الصَّفَّ». نیمی از نمره را می گیرد؛ چون سؤال را فهمیده است.
۴. یکی از موارد امتحانی این است که از دانش آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در دو دقیقه معرفی کنند. یا اگر فعالیتی در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت، می توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.
۵. طبیعی است که در یک روز نمی توان از همه دانش آموزان، آزمون روخوانی و مکالمه به عمل آورد؛ بنابراین هر آنچه را دانش آموز در طول سال تحصیلی می خواند و مجموعه فعالیت های شفاهی و مکالمه وی نمره شفاهی اش را تشکیل می دهد. مبنای نمره دهنی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی اوست.
۶. رعایت ظرفات های صرفی، نحوی و بلاغی در مکالمه در حد «ناطق بغیر اللغة العربية» نیست. به ویژه اینکه دانش آموز ناچار است در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد؛ لذا از دبیر ارجمند درخواست می گردد این بخش را با نرمیش و مهربانی برگزار کند.

بارم‌بندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته فنی و حرفه‌ای و کار دانش، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

امتحان کتبی نوبت دوم

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (دو مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۰/۵	۲ نمره
	متادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهمانگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسامی خوانده شده)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۵	۷ نمره
	انتخاب گرینه درست در ترجمة جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمة ناقص (شش جای خالی)	۱/۵	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون و قایه و مصدر در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ و خَرَجَ یا در قالب مصوّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) (شش مورد)	۱/۵	۷/۵ نمره
	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی و نیز مصدر مناسب برای جای خالی در جمله یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (سه مورد)	۰/۷۵	
	تشخیص اسم مکان و ترجمة آن در جمله	۰/۵	
	تشخیص اسم تفضیل و ترجمة دقیق آن در جمله	۱	
	ترجمة دقیق جمله با اسلوب شرط	۱	
	تشخیص فعل شرط و جواب آن	۰/۵	
	ترجمة دقیق دو اسم معرفه و نکره در عبارتی که زیرش خط کشیده شده است.	۰/۵	
	تشخیص محل اعرابی (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضافٌ اليه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر)	۱	
	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	۰/۵	

		عدد اصلی یا ترتیبی	
۳ نمره	۰/۲۵	سوال جو کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (شش مورد) یا ارائه هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه های مناسب (سوال سه گزینه ای)	: ۵ مهارت درک و فهم
	۱/۵	درک مطلب (ارائه متن و طراحی شش سوال حتی الامکان با شش کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا در هر دو مورد ۱۳ و ۱۴ هر شیوه ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	
۰/۵ نمره	۰/۲۵	پاسخ کوتاه به جمله های پرسشی، یا پاسخ به سوال با توجه به تصویر ارائه شده	: ۵ مهارت مکالمه
	۰/۲۵	طرح سوال از بخش حوار مانند (جمله سازی با کلمات پراکنده حداقل شش تکه از عبارت - های کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه ای و ...)	

بارمندی درس مطالعات فرهنگی (تحلیل فرهنگی) رشته علوم انسانی پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۹۸-۹۹

الف: ارزشیابی مستمر

نمرات ارزیابی مستمر در هر نیم سال تحصیلی ۲۰ نمره به شرح زیر:

۱. حضور فعال در فرایند تدریس و مشارکت در انجام فعالیت‌های کلاسی، شامل گفت‌و‌گو کنید، تجزیه و تحلیل کنید، ... نمره ۸
۲. انجام فعالیت‌های تحقیقی، شامل تحقیق کنید، بررسی کنید، ... نمره ۴
۳. برگزاری میزگرد فرهنگی نمره ۳
۴. ارزشیابی و امتحان نمره ۵

ب: ارزشیابی پایانی

نوبت اول: امتحان کتبی نوبت اول از محتوای دروس (فصل اول و دوم)

جمع	فصل دوم	فصل اول	درس
۶	۴	۲	اول
۷	۴	۳	دوم
۷	۴	۳	سوم
۲۰	۱۲	۸	جمع

نوبت دوم و شهریور: امتحان کتبی نوبت دوم از محتوای کل کتاب است.

نوبت دوم و شهریور	درس	فصل
۲/۵	اول	اول
	دوم	
	سوم	
۲/۵	اول	پنجم
	دوم	
	سوم	
۲	اول	سوم
۲	دوم	
۳/۵	سوم	
۲	اول	چهارم
۲	دوم	
۳/۵	سوم	
۲۰	جمع	

شیوه‌نامه ارزشیابی درس فارسی ۳
پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

ردیف	قلمروها	موضوع ها	نمره
۱	زبانی نمره ۷	معنی واژه	۱/۵
		املای واژه	۱/۵
		دستور	۴
۲	ادبی نمره ۵	آرایه های ادبی	۲/۵
		تاریخ ادبیات	۱
		حفظ شعر	۱/۵
۳	فکری نمره ۸	در ک مطلب	۴
		معنی و مفهوم نثر	۲
		معنی و مفهوم نظم	۲
جمع			۲۰

زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

قدّکر:

- سؤال های معنایی و دستوری، باید در «جمله» پرسیده شود.
- در املای واژگان، «تشدید» ارزش املایی ندارد.
- گستته یا پیوسته‌نویسی واژه‌هایی که ساخت ترکیبی دارند(مانند کتابخانه یا کتابخانه)، یکسان است و ارزش املایی ندارد.
- در حفظ شعر، از آوردن جای خالی باید پرهیز کرد؛ سروده کامل یا بخشی از آن خواسته شود.
- در آزمون ها و پرسش های فرایندی که در جریان یادگیری کلاسی به صورت شفاهی برگزار می شود، به موضوع های خوانشی یا پاره مهارت های خوانداری(مانند لحن، تکیه، مکث و درنگ، فراز و فرودهای آوایی و ...) و فن بیان باید توجه شود.
- بارم آزمون نوبت دوم به نسبت ۶ نمره(نوبت اول)/۱۴ نمره(نوبت دوم) و شهریور از کل کتاب خواهد بود.

شیوه‌نامه ارزشیابی نگارش ۳
پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹ - ۱۴۰۰

ردیف	موضوع	نمودار	سنجه‌های ارزشیابی	نمره
۱	بازشناسی		توانایی بازشناسی آموزه‌های درس	۲
۲	تولید متن		۱- خوش آغازی (جداییت و گیرایی، نشان دادن نمایی کلی از محتوای نوشته) ۲- پرورش موضوع یا شیوه بیان نوشته (بیان ساده و صمیمی- بیان احساس مناسب با موضوع- سیر منطقی نوشته- فکر و نگاه نو) ۳- خوش فرمایی (جمع بندی مطالب- تاثیر گذاری و تفکر برانگیز بودن)	۱
۳	سازه‌های نوشتاری		۴- رعایت نشانه‌های نگارشی ۵- املای واژگان (نداشتن غلط املایی) ۶- مثل نویسی/ حکایت نگاری/ شعر گردانی (درک و دریافت هسته معنایی مثل، حکایت و شعر- پروراندن موضوع) - رعایت املاء و نشانه‌های نگارشی	۲
۴			جمع	۲۰

زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

- در آزمون‌های نوبت دوم و شهریورماه، سؤال از کل کتاب طرح خواهد شد.

شیوه‌نامه ارزشیابی فارسی و نگارش ۳
پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

الف) فارسی : ۱۰ نمره شامل هشت درس (۱، ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

ردیف	موضوع ها	نمره
۱	معنی واژه	۱
	املای واژه	۱
	دستور	۱/۵
۲	آرایه های ادبی	۱
	تاریخ ادبیات	۰/۵
	حفظ شعر	۱
۳	در ک مطلب	۲
	معنی و مفهوم نثر	۱
	معنی و مفهوم نظم	۱
جمع		۱۰

- سؤال های معنایی و دستوری، باید در « متن و جمله» پرسیده شود.
- در املای واژگان، «تشدید» ارزش املایی ندارد.
- گستته یا پیوسته‌نویسی واژه‌هایی که ساخت ترکیبی دارند(مانند کتابخانه یا کتابخانه)، یکسان است و ارزش املایی ندارد.
- در حفظ شعر(اشعار بخش فارسی)، از آوردن جای خالی باید پرهیز کرد؛ سروده کامل یا بخشی از آن خواسته شود.
- در آزمون ها و پرسش های فرایندی که در جریان یادگیری کلاسی به صورت شفاهی برگزار می شود، به موضوع های خوانشی یا پاره مهارت های خواننداری(مانند لحن، تکیه، مکث و درنگ، فراز و فرودهای آوایی و...) و فنّ بیان باید توجه شود.

ب) نگارش : ۱۰ نمره شامل شش درس (۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰ و ۱۲)

ردیف	موضوع	سنجه‌های ارزشیابی	نمره
۱	باز شناسی	توانایی بازشناسی آموزه های درس	۱
آفرینش	۱	۱- خوش آغازی (جذبیت و گیرایی، نشان دادن نمایی کلی از محتوای نوشه)	۱
	۲	۲- پرورش موضوع (بیان ساده و صمیمی- بیان احساس مناسب با موضوع، فکر نو و سیر منطقی نوشه)	۲
	۳	۳- خوش فرجامی (جمع بندی مطالب- تاثیر گذاری و تفکر برانگیز بودن)	۱
	۴	۴- رعایت نشانه های نگارشی	۱
	۵	۵- املای واژگان (نداشتن غلط املایی)	۱
سازه های نوشتاری	۶	مثل نویسی / حکایت نگاری / شعر گردانی(درک و دریافت هسته معنایی مثل، حکایت و شعر- پروراندن موضوع)	۲
	۷	- رعایت املاء و نشانه های نگارشی	۱
جمع			۱۰

- زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

- نمره پایانی: فارسی (۱۰ نمره) + نگارش (۱۰ نمره) = ۲۰

- در آزمون های نوبت دوم و شهریورماه، سؤال از کل کتاب طرح خواهد شد.

شیوه‌نامه ارزشیابی علوم و فنون ادبی ۳
پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

ردیف	موضوع	نمره
۱	تاریخ ادبیات	۲
۲	سبک شناسی	۲
۲	موسیقی شعر	۶
۳	زیبایی شناسی	۶
۴	نقد و تحلیل نظم و نثر	۴
جمع		۲۰

زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

- در نمره گذاری پرسش‌های هر فصل، به تنوع موضوعی و تعداد درس‌ها توجه شود.
- پرسش‌های بخش نقد و تحلیل نظم و نثر، بر بنیاد ساختار ارائه شده در بخش تحلیل فصل تنظیم شود.
- بارم آزمون نوبت دوم به نسبت ۶ نمره (نوبت اول)/۱۴ نمره (نوبت دوم) و شهریور از کل کتاب خواهد بود.

بارم‌بندی درس زبان انگلیسی ۳ پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه - سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹

ارزش یابی درس زبان انگلیسی پایه دهم تا دوازدهم مشتمل بر ۲ بخش آزمون مستمر و پایانی به شرح زیر می‌باشد:

آزمون مستمر

این آزمون، از بخش‌های مختلف کتاب دانش آموز و کتاب کار به صورت مستمر در هر نیمسال تحصیلی توسط دییران محترم طراحی و برگزار می‌شود.

نمره آزمون‌های مستمر اول و دوم، هر یک ۲۰ نمره می‌باشد که توزیع نمرات به صورت متناسب با بخش‌های کتبی و شفاهی توسط دییران گرامی انجام می‌شود.

آزمون پایانی :

آزمون‌های پایانی اول و دوم شامل موارد زیر است (به جز نوبت دوم پایه دوازدهم):

Speaking(۴ نمره)

-تک‌گویی (MONOLOG):

از دانش‌آموzan خواسته می‌شود در مورد موضوع (THEME) درس‌های خوانده شده، مطالبی را به صورت تک‌نفره بازگو نمایند.

-گفتگو (DIALOG):

در این بخش مکالماتی بین دانش‌آموز و معلم و یا دو یا چند دانش‌آموز در حیطه موضوعات کتاب صورت می‌گیرد.

-ایفای نقش (ROLE PLAY):

در این بخش از آزمون، به هر یک از دانش‌آموزان نقشی مرتبط، شبیه به بخش مکالمه اول کتاب یا کارگروهی (PAIRWORKS) بخش **WHAT YOU LEARNED** ارائه می‌گردد و دانش‌آموزان به صورت دو یا چندنفره به ایفای نقش می‌پردازند. هدف از این بخش به هیچ وجه حفظ عین مکالمات یا عبارات کتاب نیست و دانش‌آموزان می‌بایست به تولید خلاقانه بپردازنند.

-مصاحبه (INTERVIEW):

در این بخش دییر گرامی، پرسش‌هایی را در قالب مصاحبه از دانش‌آموزان مطرح می‌کند و دانش‌آموزان با توجه به اطلاعات به سؤالات ایشان پاسخ می‌دهند.

Listening(۴ نمره)

سه متن در حد مطالب کتاب و در سطح معلومات دانش آموزان به صورت پخش فایل صوتی در کلاس درس صورت می‌گیرد. سوالات، مشابه تمرين‌های موجود در بخش‌های شنیداری کتاب است

٤ نمره(Reading)

در این بخش دو متن در سطح معلومات دانش آموزان و مطالب کتاب درسی ارائه می‌گردد. پرسشها، شیوه به موارد مطرح شده در کتاب‌های دانش آموز و کار می‌باشد.

Writing (٤ نمره)

تمرينات موجود در کتاب کار و کتاب دانش آموز می‌تواند به عنوان الگوی سوال مورد استفاده قرار گیرد.

Grammar (٢ نمره)

در این بخش نیز نمونه سوالات موجود در کتاب دانش آموز و کار در سه سطح **use-meaning-form** مورد استفاده خواهد بود.

Vocabulary(٢ نمره)

در این بخش نمونه سوالات موجود در کتاب دانش آموز و کار می‌تواند به عنوان الگو مورد استفاده قرار گیرد.

- برای نیمسال دوم، یک سوم از مجموع نمرات نمره به نیمه ابتدائی کتاب و دو سوم آن به نیمه دوم کتاب اختصاص می‌یابد.
- آزمون نوبت اول پایه دوازدهم تا پایان قسمت گرامر درس دو است.

توجه:

-بخش‌های listening و speaking آزمون پایانی (مجموعاً ٨ نمره از بیست) یک تا دو هفته پیش از آغاز

امتحانات پایانی هر نیمسال برگزار می‌گردد. مابقی آزمون (١٢ نمره) در روز امتحان پایانی برگزار خواهد شد.

-اکیداً توصیه می‌گردد که بخش صحبت کردن توسط دبیر محترم ضبط و جهت حفظ مستندات، لوح فشرده آن به

مدیر واحد آموزشی تحويل گردد.

-بخش گوش دادن به صورت مکتوب و با پخش فایل صوتی به صورت کلاسی برگزار میشود. لازم است برگه بخش گوش دادن به برگه امتحان پایانی الصاق و فایل صوتی مربوطه در قالب لوح فشرده به مدیر واحد آموزشی تحویل گردد.

- برای تسهیل در طراحی سؤال مهارت‌های نوشتاری و خوانداری دوازده نمره‌ای، این آزمون از ۲۴ نمره طراحی و نمره نهائی تقسیم بر دو می‌گردد.

تبصره: نوبت دوم پایه دوازدهم (آزمون نهائی)

-در امتحان نوبت دوم سال دوازدهم، بخش گوش دادن آزمون باید به صورت سراسری و در همان روز آزمون نهایی و در ابتدای آن برگزار گردد.

-آزمون مهارت صحبت کردن در نوبت دوم این پایه تحصیلی، باید در امتحان مستمر نوبت دوم ، توسط دیر محترم بر اساس چک لیستهای استاندارد برگزار گردد.

-بارم بندی نوبت دوم از نمره ۴۰ در برگه امتحان نهایی به شرح زیر است:

* مهارت شنیداری (listening) (۱۲ نمره

* مهارت خوانداری (reading) (۸ نمره

* مهارت نوشتاری (writing) (۸ نمره

* واژگان (vocabulary) (۶ نمره

* دستور زبان (grammar) (۶ نمره

بازمیندی درس فلسفه ۲ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۸-۹۹

نمره	پایانی نوبت اول	نمره	ارزشیابی مستمر نوبت اول و دوم
نمره	پایانی نوبت دوم و شهریور	نمره	
۳	۱- هستی و چیستی	۷	فعالیت‌های داخل درس: - تأمل کردن، تفکر کردن، تکمیل کردن، بررسی کردن، بازبینی کردن، تمرین کردن، تعیین کردن، مقایسه کردن، تقدیر کردن، تطبیق دادن، ارزیابی کردن، اظهار نظر کردن، انتخاب کردن، درس گرفتن، برداشت کردن
۳/۵	۲- جهان ممکنات		
۳/۵	۳- جهان علی و معلولی		
۳	۴- کدام تصویر از جهان؟		
۳	۵- خدا در فلسفه ۱		
۴	۶- خدا در فلسفه ۲		
۲۰	جمع		
	۷- عقل در فلسفه ۱	۵	- پاسخ به سوال‌های دبیر درباره متن درس و میزان فهم از محتوای درس
	۸- عقل در فلسفه ۲		
	۹- آغاز فلسفه در جهان اسلام ۱	۳	- مشارکت و همکاری در حین تدریس
	۱۰- آغاز فلسفه در جهان اسلام ۲		
	۱۱- دوران معاصر		- تحقیق و پژوهش - انجام فعالیت‌های "به کار بیندیم"
۲۰	جمع	۲۰	ارزشیابی مستمر نوبت دوم همانند نوبت اول انجام می‌شود.

توجه:

- ۱- بازمیندی ذکر شده در هر درس می‌تواند به اختیار دبیران، نیم نمره کاهش یا افزایش یابد.
- ۲- از فعالیت‌هایی که با علامت ستاره مشخص شده‌اند، از مطالبی که در حاشیه صفحات تحت عنوان "بیشتر بدانیم" آمده، از مطالبی که تحت عنوان "برای مطالعه" آمده است و نیز از پاورپوینت‌ها نباید در آزمون‌های کتبی و نهایی و سراسری سؤال طراحی شود.

بارم‌بندی درس جغرافیا ۳ (کاربردی) رشته علوم انسانی پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹ - ۱۳۹۸

آزمون کتبی

جمع	شهریورماه	جمع	نوبت دوم	جمع	نوبت اول	شماره درس
۲۰	۳	۱۵+۵	۱/۵	۲۰	۶/۵	۱
	۳		۱/۵		۶/۵	۲
	۱		۰/۵		۱/۵	مهارت های جغرافیایی (۱)
	۲/۵		۱/۵		۵/۵	۳
	۳		۳			۴
	۱		۲			مهارت های جغرافیایی (۲)
	۳		۵			۵
	۲/۵		۴			۶
	۱		۱			مهارت های جغرافیایی (۳)

۱. در آزمون کتبی نوبت اول کتاب جغرافیای ۳، ۲۰ نمره، سؤال طراحی شود.
۲. آزمون نوبت دوم (خردادماه) کتاب جغرافیای ۳، ۲۰ نمره دارد که به بخش اول کتاب (دروس ۱ الی ۳)، ۵ نمره و به بخش دوم کتاب (دروس ۴ الی ۶)، ۱۵ نمره تعلق می‌گیرد.
۳. در آزمون کتبی شهریورماه کتاب جغرافیای ۳ نیز ۲۰ نمره سؤال طراحی شود.

بارم‌بندی درس تاریخ ۳ ایران و جهان معاصر رشته علوم انسانی پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹ - ۱۴۰۰

شماره درس	نوبت اول	نوبت پایانی (خرداد / شهریور / بزرگسالان، آموزش از راه دور، داوطلبان آزاد)
۱	۳	۲
۲	۴	۱
۳	۳	۲
۴	۳	۱
۵	۴	۲
۶	۳	۱
۷	۲۰ نمره	۲
۸		۳
۹		۳
۱۰		۲
۱۱		۲
۱۲		۲
۲۰ نمره		

ادامه بارم‌بندی درس تاریخ ۳ ایران و جهان معاصر پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹ - ۱۳۹۸

جدول بارم‌بندی کیفی

ردیف	نوع پرسش	نمره
۱	به خاطر آوردن؛ مانند: پرسش‌های کوتاه پاسخ؛ جور کردنی؛ چندگرینه‌ای؛ صحیح و غلط؛ تکمیل کردنی (جا خالی) توجه: ۱. در سؤال‌های جور کردنی، تمامی واژگان یا اصطلاحات مربوط به ستون پاسخ از یک جنس یا نوع باشد. ۲. طراحی سؤال‌های تکمیل کردنی یا جای خالی توصیه نمی‌شود، چنانچه تعاییل به طرح چنین پرسش‌هایی دارید، واژگان و یا اصطلاحات مهم حذف شده را در پرسشنامه درج نمایید و از دانش آموzan بخواهید که واژه یا اصطلاح مناسب را در جای خالی درج نمایند.	حداکثر ۳
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی؛	حداکثر ۲
۳	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی؛	حداکثر ۴
۴	تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه‌ها، علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای پدیده‌های تاریخی؛	حداقل ۸
۵	مقایسه پدیده‌های تاریخی (نقش و عملکرد شخصیت‌ها؛ شرایط ظهور و سقوط تمدن‌ها و حکومت‌ها؛ رویدادها و تحولات مهم و ....)؛ توجه: محتواهای مقایسه شده می‌تواند مربوط به درس‌ها و فصل‌های مختلف باشد و نه صرفاً یک درس یا فصل	حداقل ۲
۶	کاربست شواهد و مدارک تاریخی (نقشه‌ها، نمودارها، آثار و بنایها، کتبیه، استناد، متون) و استخراج و استنباط دلالت‌های آن‌ها؛ توجه: در طراحی چنین سؤال‌هایی، یک یا چند مورد از شواهد و مدارک تاریخی را در پرسشنامه ارائه و ذیل آن پرسش‌هایی را طرح نمایید. لازم به توضیح است که شواهد و مدارک تاریخی می‌تواند از خارج کتاب درسی نیز طرح شود، مشروط به آنکه کاملاً مرتبط با محتوای آموزش داده شده و در سطح شواهد و مدارک کتاب درسی باشد.	حداکثر ۲ (پیشنهادی)
۷	اظهارنظر و قضاوت؛ توجه: اظهارنظر و قضاوت می‌تواند در باره شخصیت‌های بزرگ، رویدادهای مهم و تأثیرگذار تاریخی، آثار و بنایها باستانی موجود در سایت‌های تاریخی و موزه‌ها که مورد بازدید دانش آموzan قرار گرفته و یا موضوع‌هایی که راجع به آن جست و جو و پژوهشی کرده‌اند، انجام شود. لازم به یادآوری است که هدف از این گونه پرسش‌ها، دستیابی دانش آموzan به پاسخی یکسان نیست و لذا ارزش گذاری و تخصیص نمره به پاسخ‌های چنین سؤال‌هایی بر اساس تناسب جواب با پرسش و نحوه استدلال و ساماندهی مطلب انجام شود.	حداکثر ۲

توجه:

از متن یک توضیح، نقشه‌ها، نمودارها، جدول‌ها و شواهد و مدارک، فقط به نحوی که در ردیف ۶ جدول فوق بیان شد، سنجش به عمل آید و مطلقاً به شکل دیگری هیچ پرسشی طرح نشود.
طراحان محترم توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول اهداف و انتظارات عملکردی درس‌های کتاب طراحی شوند.

بارم‌بندی درس جامعه‌شناسی ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۸-۹۹

جبرانی	نوبت دوم	نوبت اول	درس
۱/۵		۴ نمره	اول
۱/۵		۴ نمره	دوم
۱/۵	۵ نمره	۴ نمره	سوم
۱/۵		۴ نمره	چهارم
۱/۵		۴ نمره	پنجم
۲/۵	۳		ششم
۲/۵	۳		هفتم
۲/۵	۳		هشتم
۲/۵	۳		نهم
۲/۵	۳		دهم
۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره	جمع

بارم‌بندی درس علوم اجتماعی (هویت اجتماعی) ۳ پایه دوازدهم مشترک کلیه رشته‌ها به جز انسانی و معارف

سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

جبرانی	نوبت دوم	نوبت اول	درس
۱/۵	نمره ۵	۴ نمره	اول
۱/۵		۴ نمره	دوم
۱/۵		۴ نمره	سوم
۱/۵		۴ نمره	چهارم
۱/۵		۴ نمره	پنجم
۲/۵	۳		ششم
۲/۵	۳		هفتم
۲/۵	۳		هشتم
۲/۵	۳		نهم
۲/۵	۳		دهم
۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره	جمع

بارم‌بندی درس تربیت بدنی ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۸

با توجه به رویکرد فرایند محور درس تربیت بدنی در ارزشیابی این درس آزمون پایانی همچون سایر دروس انجام نمی شود بلکه معلم به صورت مستمر و در جریان آموزش به کمک ابزارها و شیوه‌های رایج در تربیت بدنی همچون، چک لیست مشاهده رفتار، کارنامای فعالیت خارج از مدرسه، پروژه و آزمون‌های آمادگی جسمانی و مهارت‌های ورزشی و... دانش آموزان را در طول سال تحصیلی ارزیابی می‌کند.

ارزشیابی در درس تربیت بدنی با توجه به انتظارات عملکردی از دانش آموزان در این درس بر پایه بارم‌بندی زیر محاسبه و به عنوان نمره دانش آموز در پایان هر نوبت تحصیلی اعلام و در کارنامه دانش آموز ثبت خواهد شد.

بارم بندی (نمره)	ابزار جمع آوری داده ها	روش سنجش و ارزیابی	ملک های ارزیابی
۲	چک لیست مشاهده رفتار	مشاهده رفتار	رفتار های فردی و اجتماعی (پوشش ورزشی، حضور به موقع، اجرای تکالیف و مسئولیت پذیری ، کنترل هیجانات و احترام به دیگران و ...)
۲	■ چک لیست ارزیابی پروژه ■ کارنمای ثبت تکالیف کلاسی و منزل	■ پروژه ■ پوشه کار	شناسخت موضوعات مربوط به زندگی فعال
۲	چک لیست ثبت امتیازات	پوشه کار	امتیازات کسب شده در انجام بازی ها و رقابت های ورزشی
	■ چک لیست مشاهده رفتار ■ کارنمای ثبت تکالیف کلاسی و منزل	■ مشاهده رفتار ■ پوشه کار	بکارگیری مفاهیم و اصول آمادگی جسمانی
۱	■ چک لیست مشاهده رفتار ■ کارنمای ثبت تکالیف کلاسی و منزل	■ مشاهده رفتار ■ پوشه کار	بکارگیری قوانین و مقررات و استراتژی های بازی های ورزشی
۴	چک لیست مشاهده رفتار	مشاهده رفتار	مشارکت فعال در تمرینات آمادگی جسمانی و حرکتی و بازی های ورزشی
۴	چک لیست ثبت رکورد	آزمون آمادگی جسمانی	سطح آمادگی جسمانی
۴	چک لیست ثبت رکورد	آزمون مهارت ورزشی،	سطح مهارت های ورزشی
۲۰	مجموع نمرات		

نکته

در صورت اجرای بخش اختیاری برنامه (تفریحات سالم در طبیعت) بارم بندی بخش "مشارکت فعال در تمرینات آمادگی جسمانی و حرکتی و بازی های ورزشی" به شرح زیر تغییر می کند:

- مشارکت فعال در تمرینات آمادگی جسمانی و حرکتی و بازی های ورزشی (۲ نمره)
- تفریحات سالم در طبیعت (۲ نمره)

بازم‌بندی درس مدیریت خانواده و سبک زندگی پسران ۱۱۲۴۱ کد پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۸-۹۹

شماره فصل	شماره درس	عنوان درس	شماره صفحه	نوبت اول	نوبت دوم
اول	۱	روابط انسانی	۱۹-۱۲	۱	۱
	۲	من در رابطه با خودم	۲۷-۲۰	۲	
	۳	من در رابطه با دیگران	۳۷-۲۸		۱
دوم	۴	مسئلیت‌ها و انتظارها در خانواده	۴۷-۳۸	۱/۵	۲/۵
	۵	انتخاب و پیامدهای آن در روابط	۵۹-۴۸	۳	
	۶	دلبستگی و شیفتگی	۶۹-۶۰	۲/۵	
	۷	دلبستگی و روابط پایدار	۷۹-۷۰	۲	
سوم	۸	ضرورت ازدواج -۱	۸۷-۸۰	۱/۵	۱/۵
	۹	ضرورت ازدواج -۲	۹۵-۸۸	۱/۵	
	۱۰	شرایط مناسب برای ازدواج -۱	۱۰۳-۹۶	۲	
	۱۱	شرایط مناسب برای ازدواج -۲	۱۱۳-۱۰۴	۲	
چهارم	۱۲	ملاک ها و اولویت ها در انتخاب همسر	۱۲۵-۱۱۴		۲
	۱۳	اقدام برای ازدواج	۱۳۵-۱۲۶		۲
	۱۴	اصول حاکم بر فرایند ازدواج	۱۵۳-۱۳۶		۲
	۱۵	آداب و رسوم ازدواج	۱۷۱-۱۵۴		۲
پنجم	۱۶	ازدواج و تفاوت های همسران	۱۸۷-۱۷۲		۲
	۱۷	همسويي و سازگاري پس از ازدواج	۱۹۹-۱۸۸		۱/۵
	۱۸	مدیریت خانواده	۲۱۳-۲۰۰		۱/۵
ششم	۱۹	تریتی فرزند	۲۲۳-۲۱۴		۱
	۲۰	عشق، ايمان و زندگي سعادتمندانه	۲۳۵-۲۲۴		۱
	جمع نمرات		۲۰	۲۰	۲۰

بارم‌بندی درس مدیریت خانواده و سبک زندگی دختران کد ۱۱۲۲۴۰ پایه دوازدهم سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

صفحه	عنوان نما	شماره نما	صحنه
شماره صفحه	بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم	
۲۳-۱۲	حس دختری ...	۱	اول
۳۲-۲۴	دختر یعنی این ...	۲	
۴۶-۳۴	در جست‌وجوی هویت (اختیاری)	۳	دوم
۵۵-۴۷	من و مامان و بابا	۴	
۶۹-۵۶	ازدواج در بین چالش‌ها ۱	۵	سوم
۷۹-۷۰	ازدواج در بین چالش‌ها ۲	۶	
۸۶-۸۰	ازدواج کنم چه فایده؟	۷	
۹۹-۸۷	چه عجله ایه؟	۸	
۱۱۱-۱۰۰	کدبانو باش	۹	چهارم
۱۲۰-۱۱۲	پختگی عقلی	۱۰	
۱۲۹-۱۲۱	پختگی اجتماعی	۱۱	
۱۳۸-۱۳۰	پختگی عاطفی	۱۲	
۱۵۰-۱۳۹	مجبروم؛ نمیتوانم با او ازدواج نکنم	۱۳	پنجم
۱۵۷-۱۵۱	از ماست که بر ماست	۱۴	
۱۶۶-۱۵۸	عبور از چالشهای عاطفی	۱۵	
۱۷۹-۱۶۷	از ازدواج چی میخوام؟	۱۶	ششم
۱۸۸-۱۸۰	مرد زندگیت را بشناس ۱	۱۷	
۱۹۸-۱۸۹	مرد زندگیت را بشناس ۲	۱۸	
۲۱۳-۱۹۹	همتای خودت را بشناس	۱۹	
۲۲۳-۲۱۴	چطور آشنا شویم؟	۲۰	هفتم
۲۳۱-۲۲۴	خواستگاری حواس جمع میخواهد	۲۱	
۲۴۱-۲۳۲	با اجازه بزرگترها	۲۲	
۲۵۸-۲۴۲	با هم دعوا نکنید!(اختیاری)	۲۳	هشتم
۲۷۶-۲۵۹	بروید با هم بسازید! (اختیاری)	۲۴	نهم
۲۹۴-۲۷۷	میخوام برم سر کار	۲۵	دهم
۲۰	جمع	۲۰	

ارزشیابی دانش اموزان در این درس مشتمل بر دو نوع ارزشیابی مستمر و ارزشیابی پایانی است:

(الف) ارزشیابی مستمر (۲۰ نمره)

در ارزشیابی مستمر، آموخته‌ها و فعالیت‌های دانش‌آموزان در درس سلامت و بهداشت، در سه بخش ارزیابی می‌شود:

- ۱- مشاهدات معلم از میزان مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های گروهی و کلاسی (۱۰ نمره) شامل:
  - ابراز علاقه نسبت به انجام فعالیت و مشارکت فعال در ان از طریق ارایه نظرات خود
  - اظهار نظر درباره نظرات دیگران با ارایه دلایل
  - بهره گیری از اطلاعات و تجربیات خود در ارتباط با فعالیت
  - همکاری متقابل و برقراری ارتباط سازنده با اعضاء گروه (رعایت نظم و ترتیب، احترام و برخورد دوستانه و منطقی)
- ۲- بررسی نتایج کار دانش‌آموزان در کتاب درسی (۵ نمره) شامل:
  - تکمیل برگه‌های خود ارزیابی‌ها ،
  - پرکردن جداول ،
  - پاسخ به سوالات،
  - محاسبه و اندازه گیری
- ۳- بررسی کار پژوهشی دانش‌آموزان که در طول سال تحصیلی انجام می‌شود (۵ نمره) شامل:
  - تعیین هدف پژوهش
  - طراحی و اجرای صحیح مراحل انجام کار با مراجعه به معلم و دریافت بازخورد های لازم
  - تهیه خلاصه گزارش پژوهش و نتایج آن
  - آمادگی لازم برای ارایه شفاهی گزارش و پاسخ به سوالات مرتبط با آن

(ب) ارزشیابی پایانی (۲۰ نمره)

بر اساس نتایج آزمون کتبی است که در پایان هر نوبت تحصیلی از دانش‌آموزان به عمل می‌آید.

جدول بارم بندی آزمون نوبت اول و دوم درس سلامت و بهداشت

شماره فصل	عنوان فصل	شماره درس	عنوان درس	شماره صفحه	بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
۱	سلامت	۱	سلامت چیست؟	۱۱-۳	۱/۵	۱
		۲	سبک زندگی	۱۸-۱۲	۱	
۳/۵	تغذیه سالم و بهداشت مواد غذایی	۳	برنامه غذایی سالم	۳۲-۱۹	۳	۳
		۴	کترل وزن و تناسب اندام	۳۹-۳۳	۲	۳/۵
		۵	بهداشت و اینمنی مواد غذایی	۴۸-۴۰	۱/۵	
۳/۵	پیشگیری از بیماری ها	۶	بیماری های غیر واگیر	۶۶-۴۹	۴	۳
		۷	بیماری های واگیر	۷۸-۶۷	۳	
۲	بهداشت در دوران نوجوانی	۸	بهداشت فردی	۱۰۰-۷۹	۲/۵	۲
		۹	بهداشت ازدواج و باروری	۱۱۰-۱۰۱	۱/۵	
۲	بهداشت روان	۱۰		۱۲۸-۱۱۱	-	
۲	پیشگیری از رفتار های پر خطر	۱۱	صرف دخانیات و الکل	۱۳۷-۱۲۹	-	۵
۲	پیشگیری از احتلالات اسکلتی- عضلانی (کمر درد)	۱۲	اعتياد به مواد مخدر و عوارض آن	۱۵۶-۱۳۸	-	
۲	محیط کار و زندگی سالم	۱۳	پیشگیری از حوادث خانگی	۱۶۹-۱۵۵	-	۶
۲	جمع نمرات	۱۴		۱۸۲-۱۷۰	-	
۲۰	۲۰					

ادامه نحوه نمره گزاری درس سلامت و بهداشت در آزمون شهریور و دی ماه

نمره دانش آموزان لازم‌التعليم روزانه در آزمون شهریور و دی ماه براساس ۲۰ نمره آزمون پایانی با بارم‌بندی خرداد ماه انجام خواهد شد.

ارزشیابی داوطلبان آزاد، بزرگسالان و آموزش از راه دور در درس سلامت و بهداشت

ارزشیابی دانش آموزان بزرگسال و آموزش از راه دور شامل ۲۰ نمره ارزشیابی مستمر و ۲۰ نمره آزمون پایانی خواهد بود.

- داوطلبان آزاد شامل بزرگسالان و دانش آموزان مدارس آموزش از راه دور ایرانی خارج از کشور (الکترونیکی) که امکان حضور فیزیکی در مدرسه را ندارند، ۲۰ نمره ارزشیابی مستمر آنها براساس پاسخ گویی به فعالیت‌های کتاب اعم از فردی و گروهی که قاعده‌تاً فرد به تنها یی به آنها پاسخ خواهد داد و انجام تحقیق و پژوهش در موضوعات مشخص شده در کتاب منظور خواهد شد و ۲۰ نمره آزمون پایانی براساس آزمونی با بارم‌بندی پیشنهادی خرداد ماه انجام می‌شود.
- نمره دانش آموزان آموزش از راه دور داخل کشور که امکان حضور فیزیکی در چند جلسه در مدرسه را دارند، شامل ۲۰ نمره ارزشیابی مستمر براساس مشاهده رفتار در جلسات حضوری و پاسخ‌گویی به فعالیت‌های کتاب و انجام تحقیق و پژوهش خواهد بود و ۲۰ نمره آزمون پایانی نیز براساس آزمونی با بارم‌بندی پیشنهادی خرداد ماه انجام خواهد شد.

بارم‌بندی درس ریاضیات ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

فصل	محدوده فصل	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی
۱	کل	۷	۲	۳
۲	کل	۵	۲	۳
۳	کل	۵	۲	۲
۴	تا صفحه ۷۶	۳	۱	۵
	صفحه ۷۷ به بعد		۴	
۵	کل		۳/۵	۳
۶	کل		۳/۵	۲/۵
۷	کل		۲	۱/۵
جمع		۲۰	۲۰	۲۰

بازمیانی درس هندسه ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

فصل	محدوده فصل	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی
۱	کل	۱۰	۴	۶
۲	تا صفحه ۴۶	۱۰	۳	۸
	صفحه ۴۶ به بعد		۵	
۳	کل		۸	۶
جمع				
۲۰				

بازمیانی درس ریاضی و آمار ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

فصل	محدوده فصل	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی
۱	کل	۱۵	۵	۸
۲	تا صفحه ۶۰	۵	۲	۵/۵
	صفحه ۶۰ به بعد		۳/۵	
۳	کل		۹/۵	۶/۵
جمع				
۲۰				

بارم‌بندی درس ریاضیات گستته پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۳۹۸ - ۹۹

فصل	محدوده فصل	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی
۱	کل	۱۵	۵	۷
۲	تا صفحه ۴۲	۵	۲	۶
	صفحه ۴۲ به بعد		۵	
۳	کل		۸	۷
جمع		۲۰	۲۰	۲۰

بارم‌بندی درس حسابان ۲ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۳۹۸ - ۹۹

فصل	محدوده فصل	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی
۱	کل	۷	۲/۵	۳/۵
۲	کل	۶	۲	۳
۳	کل	۷	۲/۵	۳
۴	کل		۷	۶
۵	کل		۶	۴/۵
جمع		۲۰	۲۰	۲۰

بارم‌بندی درس فیزیک ۳ رشته ریاضی و فیزیک پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

شماره فصل	نوبت اول	نوبت پایانی (آزمون‌های نهایی؛ خرداد، شهریور و دی)
اول	۷/۲۵	۳/۷۵
دوم	۸/۲۵	۴
فصل	۴/۵	۳/۷۵
آخر فصل	۷/۷۷ (سرموج طولی) تا ۳/۷۷ (سرموج طولی) تا	
چهارم		۳/۲۵
پنجم		۲/۷۵
ششم		۲/۵
جمع	۲۰	۲۰

- ۱- نمره هر فصل حداکثر می تواند تا ۵/۰ نمره نسبت به جدول بالا تغییر کند.
- ۲- از مطالب مربوط به خوب است بدانید، زندگینامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژه نامه و مواردی که در پاورپوینت برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است و از پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون ها طراحی شود.
- ۳- در هر آزمون ثابت‌های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
- ۴- نوشتن یکاها در پاسخ‌ها الزامی است.
- ۵- در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آن‌ها را نشان می‌دهد.

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۱-۳	۱-۲
۲	اجرای آزمایش ، ثبت داده ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	
۳	تجزیه و تحلیل داده ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده ها، پیش بینی و ...	۲-۴	۲-۴
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش(انجام فعالیت های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث های گروهی ، کنجدکاوی علمی و طرح پرسشن های مفهومی)	۴-۶	
۶	پاسخ به پرسشن های مفهومی (دانش، کاربرد ، استدلال و قضاوت)	۱-۴	۴-۷
۷	توانایی حل پرسشن های محاسباتی	۲-۴	۹-۱۱
۸	حل مسائل در شرایط جدید(کاربرد و استدلال)		۱-۳

بازمی‌بندی درس فیزیک ۳ رشته علوم تجربی پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰

نوبت پایانی (آزمون‌های نهایی؛ خرداد، شهریور و دی)	نوبت اول	شماره فصل
۴	۸	اول
۴/۲۵	۸/۵	دوم
۶/۷۵	۳/۵	سوم تا ص ۶۲ (ابتدای ۳-۶) مشخصه‌های موج) و تمرین‌های مربوط از آخر فصل)
		سوم (ابتدای ۳-۶ مشخصه‌های موج) تا آخر فصل
۵		چهارم
۲۰	۲۰	جمع

- ۱- نمره هر فصل حداقل می‌تواند تا ۵۰ نمره نسبت به جدول بالا تغییر کند.
- ۲- از مطالب مربوط به خوب است بدانید، زندگینامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژه نامه و مواردی که در پاورپوینت برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است و از پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون ها طراحی شود.
- ۳- در هر آزمون ثابت‌های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
- ۴- نوشتن یکاها در پاسخ‌ها الزامی است.
- ۵- در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آن‌ها را نشان می‌دهد.

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۱-۳	۱-۲
۲	اجرای آزمایش ، ثبت داده ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	
۳	تجزیه و تحلیل داده ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده ها، پیش بینی و ...	۲-۴	۲-۴
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش (انجام فعالیت های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث های گروهی ، کنگکاوی علمی و طرح پرسش های مفهومی)	۴-۶	
۶	پاسخ به پرسش های مفهومی (دانش، کاربرد ، استدلال و قضاوت)	۱-۴	۴-۷
۷	توانایی حل پرسش های محاسباتی	۲-۴	۹-۱۱
۸	حل مسائل در شرایط جدید(کاربرد و استدلال)		۱-۳

بارم‌بندی درس شیمی ۳ رشته علوم تجربی پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۸

نوبت پایانی (آزمون های نهایی - خرداد، شهریور، دی)	نوبت اول	فصل
۶/۵	۱۱/۵	اول(مولکول ها در خدمت تندرستی)
۵	۸/۵	دوم (آسایش و رفاه در سایه الکتروشیمی)
۴		سوم(شیمی جلوه ای از هنر، زیبایی و ماندگاری)
۴/۵		چهارم(شیمی راهی به سوی آینده روش نتر)
۲۰	۲۰	مجموع

- نمرات هر فصل می توانند نیم نمره نسبت به بارم پیشنهادی فوق تغییر کند.

➤ توصیه ها و محدوده طرح پرسش ها در آزمون

- سهم محاسبات کمی و عددی در هر آزمون بین ۳۰ تا ۳۵ درصد از نمره کل آزمون را شامل می شود.
- آیا می دانید، تفکر نقاد و در میان تارنما ها جزو ارزشیابی نیست.
- در صورت پرسش، داده های حافظه محور و مورد نیاز ارائه شود.
- پیوست جدول تناوبی در آزمون ضروری است.
- پیشنهاد مؤکد می شود پرسش های مرتبط با زندگی و صنعت طراحی کنید و اطلاعات و داده هایی درباره مفاهیم درسی موجود در کتاب ارائه و بر اساس داده های صورت مسئله پرسش های مفهومی و با سطوح بالای ارزشیابی طرح کنید.
- معادله شیمیایی موازن شده در محاسبات کمی و عددی داده شود.
- رسم آرایش الکترونی تا عنصر شماره ۳۶ جدول تناوبی مجاز است.

- نامگذاری ترکیب های آلی جزو اهداف کتاب درسی است و فقط نام ترکیب های آلی موجود در کتاب می تواند مورد ارزشیابی قرار گیرد.

در ارزیابی های مستمر و نهایی، انتظارات عملکردی موردنموده قرار گیرد . جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را نشان می دهد:

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۲-۴	۲
۲	اجرای آزمایش ، ثبت داده ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	-
۳	تجزیه و تحلیل داده ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده ها، پیش بینی و نمودار خوانی و	۲-۴	۲
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	-
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش(انجام فعالیت های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث های گروهی ، کنجدکاوی علمی و طرح پرسش های مفهومی)	۴-۶	-
۶	پاسخ به پرسش های مفهومی (کاربرد ، استدلال و قضاؤت)	۱-۳	۸
۷	توانایی حل پرسش های محاسباتی	۲-۳	۶
۸	حل مسائل در شرایط جدید(کاربرد و استدلال)	-	۲

ارزشیابی زیست‌شناسی ۳ پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

ارزشیابی از دانش آموزان در مورد این درس به دو صورت مستمر و نهایی انجام می‌شود.

ارزشیابی مستمر براساس فعالیت‌های گروهی یا انفرادی دانش آموزان در کلاس یا خارج از کلاس و در طول سال تحصیلی انجام می‌شود. این ارزشیابی براساس مشاهدات معلم و تعامل بین معلم و دانش آموز در هنگام انجام هر فعالیت و براساس عملکرد دانش آموزان در انجام فعالیت‌ها، مانند ارائه گزارش، مشارکت در بحث‌های گروهی، پاسخ به پرسش‌های کتبی و شفاهی انجام می‌شود. نمره این ارزشیابی برای هر نوبت (نوبت اول سال و نوبت دوم سال) ۲۰ نمره است.

ارزشیابی پایانی به صورت آزمون کتبی انجام می‌شود. در نوبت اول ۲۰ نمره از چهار فصل اول کتاب (تا پایان صفحه ۶۲)، و در نوبت خرداد، شهریور و دی ماه ۲۰ نمره از همه کتاب مطابق با جدول زیر پیشنهاد می‌شود.

نکات قابل توجه :

- ۱- طرح پرسش از مطالب مربوط به بیشتر بدانید، واژه شناسی، پاورقی‌ها و پیوست‌های آخر کتاب در همه آزمون‌ها ممنوع است.
- ۲- گرچه نمره جداگانه‌ای برای فعالیت‌های کتاب زیست‌شناسی ۳ منظور نشده است، اما بدیهی است که بخشی از نمره هر فصل به فعالیت‌های آن فصل اختصاص دارد. طراحان محترم در طراحی پرسش برای هر فصل، فعالیت‌ها و نتایج آن‌ها را مد نظر قرار دهند.

شماره فصل و عنوان	نوبت اول (۲۰ نمره)	نوبت پایانی (آزمون های نهایی خرداد شهریور و دی ماه) (۲۰ نمره)
۱. مولکول های اطلاعاتی	۶	۲/۵
۲. جریان اطلاعات در یاخته	۵	۲/۵
۳. انتقال اطلاعات در نسل ها	۴	۲/۵
۴. تغییر در اطلاعات وراثتی	۵	۲/۵
۵. از ماده به انرژی		۲/۵
۶. از انرژی به ماده		۲/۵
۷. فناوری های نوین زیستی		۲/۵
۸. رفتارهای جانوران		۲/۵
جمع	۲۰	۲۰

بارم‌بندی درس آمادگی دفاعی پایه دوازدهم فنی و حرفه‌ای - کاردانش کد ۲۱۲۱۷۵
سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

بزرگسالان	شهریور		نوبت دوم		نوبت اول		شماره و نام درس
	تئوری	عملی	تئوری	عملی	تئوری	عملی	
۲		۱		۱		۲	درس اول: امنیت پایدار
۱/۵		۱		۰/۵		۱/۵	درس دوم: اقتدار دفاعی
۱/۵		۱		۰/۵		۱/۵	درس سوم: انقلاب اسلامی و بسیج
۲		۱		۱		۲/۵	درس چهارم: علوم و معارف دفاع مقدس
۲		۱		۰/۵		۲	درس پنجم: حماسه‌های ماندگار
							درس ششم: درس آزاد
۲/۵		۱/۵		۱		۲/۵	درس هفتم: شناخت و دفاع در برابر جنگ نرم
۲/۵		۱/۵		۲			درس هشتم: پدافند غیرعامل
۲		۱		۱			درس نهم: من یک رزم آورم
۱/۵		۱		۱/۵			درس دهم: اینمنی و پیشگیری
۱		۱		۱			درس یازدهم: آشنایی با خدمت مقدس سربازی
۱/۵		۱		۲			درس دوازدهم: امداد و نجات
۲۰	۸	۱۲	۸	۱۲	۸	۱۲	جمع
۲۰	۲۰		۲۰		۲۰		

تذکرات:

نمره عملی دانش آموزان بر اساس دستورالعمل ابلاغی از سوی کمیته هماهنگی و پشتیبانی بسیج دانش آموزی تعیین و توسط مرتبی بخش عملی محاسبه و اعلام می‌گردد.